

Izhaja vsak četrtek in velja
s poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrta leta 8 D. Izven Jugoslavije 64 D. Naročnina se pošlje na upravnštvo Slov. Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

41. številka.

Dr. Korošec osedanjem položaju Slovencev.

(Gовор dr. Korošca na shodu SLS v Brežicah.)

Program Slovenske Ljudske Stranke je prikrojen žejam, zahtevam in potrebam slovenskega naroda. Nihče, ki je pošten in resnicljuben, se ne bo danes upal trditi, da nas belgrajski parlament in belgrajska osrednja vlada ne zanemarijo. Pozna nas, kjer je treba dajati, a ne pozna nas, kjer je treba dobivati. Samo en primer iz zadnjih dni najtu navedem:

Vlada noče vedeti za Slovenijo.

Vsi stojimo pod vtipom velike nesreče, katero je zadnje neurje prineslo nad mnoge kraje naše slovenske domovine. Vsled neurja nastale povodnji so upoštevile cele doline, porušile mostove in ceste, poplavile in razdrile njive in travnike, odnesle hiše in gospodarska poslopja, zahtevale so celo človeške žrtve. V takih nesrečah preneha vsak ozir na stranke, tukaj mora govoriti in odločevati le sočutno človeško srce. Naši poslanci so se vsled tega podali tudi v Beograd in hoteli pred vsem govoriti z ministrskim predsednikom, da mu orisajo nesrečo ter zaprosijo hitro in izdatno pomoč. In ko se je poslanec Smodej, katerega okraj je posebno hudo prizadet, oglasil pri ministrskem predsedniku, mu je ta dal odgovoriti: Ako hočete govoriti o poplavnih nesrečah v Sloveniji, Vas ne sprejemem; ako hočete govoriti o drugih stvareh, pa pride na vodenem govoril! — Drugi dan se je javil k ministrskemu predsedniku tudi naš poslanec Brodar, a tudi njemu je dal tako odgovoriti, in še po odločnem nastopu ga je pustil k sebi. Povejte mi, kaj imamo pričakovati od belgrajske vlade in od parlamenta, ako sam ministrski predsednik celo v časih in slučajih naših največjih nesreč tako odklanjalno postopa nasproti zastopnikom slovenskega ljudstva? Ali ni to zopet dokaz, da je opravičen program Slovenske Ljudske Stranke, da se Slovenija upravlja od Slovencev, ker drugi nimajo razumevanja in srca zanj?

Izdajstvo HSS.

Toda kako smo si zamislili, da se program izpelje? Vam je potek dogodkov znan. Najprej v ustavotvorni skupščini! Toda tam je bila centralistična ustava, katera nas danes tako hudo tlači, sprejeta z glasovi nam nasprotnih strank. Ako bi vsi slovenski poslanci glasovali proti, ne bi imeli današnje slabe ustave. Potem smo počeli borbo za revizijo ustave, za spremembo ustave v našem smislu. Iskali smo si prijateljev pri Hrvatih in Srbih. Posebno veliko nado smo polagali na Radičeve Hrvatsko Seljačko Stranko. In ž nismo delovali skoraj dve leti skupaj. Pri zadnjih volitvah v Narodno skupščino bi brezvonomo dobili večino, ako bi ne bilo nasilja in goljufije. Večino glasov smo itak dobole stranke, ki smo več ali manj za revizijo ustave zavzete, a vključi nasilju in goljufijam smo zostali samo za deset mandatov v manjšini. Bili smo torej že prav blizu uresničenju svojega programa.

Toda, kaj se je nato zgodilo, Vam je dobro znano. Radičeva stranka je zatajila svoj program, se odrekla zahtevi po samostojni seljački Hrvatski in je priznala program centralistične vidovdanske ustave.

Kaj sedaj?

Za nas je vprašanje, kaj sedaj. Ali nadaljevati borbo za pravice Slovencev, ali pa tudi položiti orožje in iti pod komando centralističnih strank.

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooperju predelal Al. Benkovič.

XI. Tekma na vodi.

Zvezde so še sijale na nebu, ko je prišel Sokol budit Munra in Heywarda. Indijanca sta bila že pripravljena za odhod. Vsi skupaj so šli preko kamenja in groblje v jarek, ki je od treh strani obdajal trdnjava. S potrpljenjem in naporom se jim je posrečilo priti po tej poti do peščenega jezerskega brega.

»Samo nos nam more tod slediti,« je reklo lovec in se zadovoljno ozrl nazaj na pot. »Trava je za begunce izdajalska preproga, v les in kamenje pa se mokasin ne vtišne. — Unkas, zapelji čoln bliže k bregu, a pazi, da se ne dotakne peska, sicer bodo lopovi takoj vedeli, kje smo odrinili s kopnega.«

Ko je bil Unkas s čolnom dovolj blizu, je Sokol od nekod prinesel desko, jo z enim koncem položil na čolnov rob ter namignil častnikoma, naj vstopita. Nato je skrbno zabrisal vsako sled, in še sam skočil v čoln. Nekaj minut pozneje so bili že precej daleč od brega.

Ko se je pričelo svitati, so prišli do ožine, kjer so se vrstili majhni otoki drug poleg drugega. Čingagok je odložil veslo, Sokol in Unkas pa sta sama vodila čoln skozi ozke kanale med otočiči. Ker je bilo kaj lahko mogoče, da je tu sovražnik prežal v zasedi, je Čingagok neprestano pazljivo gledal od otoka do otoka, od grma do grma. Ne-nadoma je Unkas vzkliknil: »Huk!, obenem pa je njegov oči potkal ob čolnov rob in s tem naznani nevarnost.

Kdor od Vas zasleduje politiko, zna, da nam naši nasprotniki dan za dnevom pravijo: Pojdite v sedanjo vlado! Nastopajo različne politične babice, ki bi nas rade nekega jutra videle kot novorojeno vladno stranko. Tudi g. Pucelj je zašel med nje. Tudi iz časopisa samostalne demokratske stranke, ki stoji pod vodstvom Pribičeviča in Žerjava, nam neprenehoma nasvetujejo, da idemo v vlado. In sploh se po vsem političnem časopisu zadnji čas razglaša, da mislimo v vlado.

Prijatelj prijatelju lahko na dobro vero verjame, da mu hoče dobro. Toda ako nam nasprotnik nekaj nasvetuje, potem moramo biti zelo pazljivi, kajti ni zelo verjetno, da bi nam samostojni demokratje in Pucljevi ljudje bili tako dobri in naklonjeni in nam dobro hoteli. Nasprotno je mnogo bolj verjetno. Zato mora slovensko ljudstvo to vprašanje, ali naj gre njegova stranka in zastopnica v vlado, dobro premisli in pretuhati. In to hočemo danes na tem shodu tudi storiti.

Najprej pa moramo ugotoviti par splošnih načel o stopenju v vlado. Vsaka politična stranka mora imeti namen in željo, da pride na vlado. A ne za vsako ceno! Ampak samo za ceno, da v vladi lahko koristi po svojem programu svojim volilcem in svojemu narodu. Ako iz drugih razlogov vstopi v vlado, da spravi samo svoje ljudi na ministarske stolce in da za to proda in izda celo svoj program, je to nedovoljeno. Tako je vsaj naziranje vseh poštenih ljudi na svetu.

Nima smisla vstopiti v vlado, kakoršna je zdaj!

Toda poglejmo, kako stoji sedaj politični položaj za nas in naš vstop v vlado? Na vladi so radikalni, radičevci in nikicevci. Najmočnejši so radikalni. Ti nimajo smisla za Slovene in tudi Hrvati niso nič oduševljeni za delo sedanje vlade. Mi smo teden na teden priča, kako stavi Radič različne zahteve, a vlada jih prezira in ne izpolnjuje. S takim delom mi nismo zadovoljni in dokler in ako sedanja vlada ne bi spremenila svojega programa z ozirom na Slovene, potem ne bi mogli vstopiti. Treba pa tudi to povedati, da ima sedanja vlada v skupščini veliko večino, da nas torej za večino niti ne potrebuje, niti nas zove v vlado, ker noče močne slovenske stranke, ker ne mara Slovencev. Da pa se kljub temu, da se sedanja vlada ne ozira na želje slovenskega naroda, ne na njegove politične, ne na gospodarske, lahko opaža, da ima tudi Slovence v vladi, zato je lahkomiseln poskrbel na škodo celega slovenskega naroda g. Pucelj, ker je brez pogojev za slovenske želje vstopil v vlado.

Naš neobhodni pogoj.

Ako bi se vlada na novo sestavila, kakoržekoli, in ako bi spremenila svojo neprijazno in odklonilno stališče napram Slovencem, potem bi seveda ne bilo tudi nobenega povoda, da ne vstopimo v vlado, ako bi nam to bilo ponujeno. Lahko pa tudi to rečemo, da bi podpirali vsako vlado, če tudi ne bi dobili v njej ministrskih mest, ako bi videli, da se briga za Slovence, da jim olajšuje njihova bremena, da jim pomaga v njihovih nesrečah in da jim priznava in daje njihove pravice.

Glavno ni, da ima kaka stranka svoje zastopnike v vladi, ampak glavno je, da se narodu pomaga, da se narodu izpolnijo njegove upravičene zahteve.

Ako g. Pucelj sedaj tako velikodušno odstopa nam mesto, ako hoče imeti nas na mesto sebe v vlado, potem je to najboljši dokaz, da on s svojimi 50 klubskimi tovariši ne more ničesar doseči za dobrobit naših ljudi. Potem pa je tudi jasno, da je sedanja vlada proti Slovencem in da tudi za g. Puclja ni mesta v njej. In istotako je tudi jasno,

»Kaj je?« je vprašal lovec. »Jezero je gladko kot zrcalo, niti povodnih ptic ni videti na njem.«

Indijanec je molče pokazal v daljavo proti ozki megle, viseči nad enim izmed otokov z nizkim drevjem.

»Megla se dviga iz vode,« je reklo Heyward.

»To bi vsak otrok lahko povedal. A kaj je njen spodnji, temnejši rob, ki sega v grmovje? To je dim ognja, ki je že precej dogorel.«

»Potem vslajmo tja in se prepričajmo,« je reklo ne-potprežljivi Duncan. »Na takem majhnem otoku ima prostora le malo ljudi.«

»Premalo poznate Minge,« je odvrnil lovec. »Ko bi šlo po vašem, bi šli bržkone naravnost v smrt. Sedaj imamo samo dva izhoda: ali gremo nazaj in opustimo zasledovanje Huroncov, ali pa se skozi nevarnosti prerijsemo s čolnom med temi otoki naprej.«

»Le naprej, naprej!« je vzkliknil Heyward, Indijanca pa sta zopet pričela z vso silo veslati. V kratkem času so prišli na točko, odkoder so mogli pregledati severni breg otoka, ki jim je bil doslej zakrit.

»Saj sem reklo, da so tu!« je pošepeval lovec. »Tam-le je razločno videti dim in tudi dva čolna. Niso nas še opazili, sicer bi bili že zagnali svoj bojni krik. Zdaj pa je otok že za nami, kmalu nas kroglo ne bodo mogli več zadeti.«

Besedo mu je pretrgal strel iz puške in divje tuljenje, ki je prihalo z otoka. Tako nato je več divjakov planilo v čolne. Kmalu sta plavala na vodi in zasledovanje se je pričelo. Te priprave za napad niso kar nič izpremenile obrazov trojice gozdnih tekačev. Mirno a hitreje so vslali dalje, da je čoln kot ptica letel preko vode.

»Glej, da jih obdržimo v tej razdalji, Kača!« je zaklical Sokol in se ozrl nazaj. »Huronci nimajo puške, ki bi nas dosegla, a moj zveromor je zanesljiv.«

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopis se ne vračajo. Upravnštvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprtje reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

Maribor, dne 14. oktobra 1926.

60. letnik.

da dokler ostane vlada nam Slovencem tako nenaklonjena, nebrizna, ni za nobeno slovensko stranko, prav za nobeno, mesta v njej.

Zakaj pa nas torej silijo naši nasprotniki v vlado? Zato, ker niso naši prijatelji, ker hočejo, da bi se naša stranka uničila s tem, da bi prodala za par ministrskih stolic svoj program, svoj slovenski narod, da bi tudi ona bila služabnica drugih strank proti slovenskemu narodu.

Potreba slovenske narodne fronte.

Vidite, ti nameni naših nasprotnikov niso pošteni. A pač pa bi bilo pošteno, da bi se vse slovenske stranke združile, da bi naredile eno enotno slovensko fronto, da bi se ne mesarile in sramotile med seboj, ampak da bi napravile eno vrsto za blagor svojega slovenskega ljudstva.

Ni danes napaka, biti proti takim vladam, ampak politična napaka je, siliči v take vlade, ali klečeplaziti v njih. Razmerek so danes med slovenskim narodom take, da nihče ne sme v vladi sedeti ter mirno gledati in odobravati, kako se zanemarja, zapostavlja slovenski narod, ampak vse morajo v borbo proti takim vladam, da se celiemu svetu odprejo oči, kako se naš narod tira v propast in nesrečo.

Naša gospodarska beda.

Pravim: v propast in nesrečo! Ali ni nesreča, da naša kmečka posestva gredo na boben, ker se ne morejo več plačevati davki, da delavec v bedi in gladu stoji tukaj, ker ne morejo več najti posla in dela, čeravno bi radi delali, in da obrtniki ne morejo naprej. Ceste se pokvarjajo, za povzdigo poljedelstva ni denarja, železnice propadajo, davki pa so ogromni, da ljudje padajo pod njimi. Ministri potujejo, govorijo, a do dela, sistematično, smernega dela ne pride. Pripovedujejo nam o načinu, kako zboljšati vse naše gospodarstvo, a do dela, do izvajanja ne pride. Govorijo, kako Narodna banka, Hipotekarna banka, Poštna hranilnica pač podpirajo neke srbske firme in osebe, a do preokreta ne pride. Čujemo besede, dejani pa ne vidi-mo!

Sedaj ni modro izpostavljati se!

Potem pa je tudi treba to pomisliti: Nihče se rad ne ženi v družino, kjer so sami prepričani, v hišo, o kateri sploh ne veste, ali ne bo prišla na boben. Pašič streže po življenu sedanjem vladu, rad bi prišel s svojimi ljudmi zopet v osprejde. Radikalni, takozvani centrumaši, ki so sedaj na vladu, pa bi se radi držali na svojih mestih. Nihče ne ve, ali ta bo sploh ne bo podrl cele vlade. Na katero stran se naj postavimo? To je notranji boj, ki se mora dobojeti v njihovih vrstah, brez tuje pomoči, potem bo prišlo iz tega nekaj zdravega.

Potem pa razmerje med obema vladnima strankama! Tudi ni najidealnejše. Borba zaradi Nikiča še ni rešena. In tudi sicer je vse polno nesoglasij med njimi. Nihče ne ve, ali ne bo to šlo narazen, ali ne bo razpadlo. Ni torej tudi modro, sedaj se ekspomirati, ko izgleda, da se vladna hiša podira, ko ne vemo, ali sploh ne bo kmalu volitev, in ko ne vemo, kdo bo te volitve vodil. Ni izključeno, da jih ne bodo ne radikalni, ne radičevci vodili. Zakaj se torej, preden postanejo razmere vsaj nekoliko jasnejše, vreči v to meglo, ko ne veste, kam vas vodi pot? To bi gotovo ne bilo modro!

Kaj misli Pašič?

Pašič razglaša, da hoče spremeniti svoj program ter prevzeti nekaj točk iz Marksovega programa v svoj program. Pod tem bi se naj, skrito seveda, razumelo republikanstvo. Na staru leta hoče biti zopet republikanec. Pašič se namreč jezi na kralja, ker misli, da je on kriv, da je

S temi besedami je dvignil puško, a na krik mladega Mohikanca jo je zopet odstavil.

»Kaj je, Unkas!« je vprašal. »Huronci si rešil življeno. Čemu?«

Unkas je pokazal na skalni breg pred njimi, odkoder je plul čoln naravnost proti njim. Zdaj je bilo čisto jasno, v kaki nevarnosti so. Sokol je odložil puško in zopet prikel na veslo, Čingagok pa je krmaril bolj proti zapadnemu bregu, da bi povečal razdaljo med njimi in sovražnikom. Divje kričanje jih je opomnilo na druge Indijance, ki so jih zasledovali od zadaj. Celo Munra je to vpitje vzdramilo iz otopenosti.

»Vslajmo na breg,« je zaklical kot neustrašen vojak, »in tam počakajmo divjake!«

»Kdor hoče vspevati v boju z Indijanci,« je odgovoril Sokol, »ne sme biti prešaben in se mora učiti od njih. Čingagok, kreni proti bregu, da jih prehitimo.«

Sokol se ni motil, kajti ko so Huronci videli, da zastajajo, so pričeli veslati povprek, da sta bila kmalu čolna vzpored

star in nesposoben in da mu deca krade. In pravi, da se hoče zvezati s Pričevičem, ki je tudi hud na kralja, da ni na vladu. — To bo lepa republika! Pašč predsednik, Pričevič notranje, Rade Pašč pa finančno ministrstvo! Velesrbstvo, nasilje in korupcija!

Mi smo samo za pošteno delo za narod.

In četudi nekateri naši ljudje mislijo, da bi bilo dobro, če bi šli v vlado, potem izražajo v tem upanje, da bi se potem vendar boljše vladalo. Ti ljudje imajo zaupanje v nas, v našo poštenost, v veselje do dela in sposobnost za upravljanje. Mi smo jih hvaležni, toda dokler ne najdemo stranke s programom, ki bi kakor mi hotela dobro ljudstva, in tudi slovenskega ljudstva, tako dolgo bi vsak tak poskus pomenil zavlačevanje v ozdravljenju razmer. Dokler je razpoloženje v Belgradu pri večini tako, da ne moremo ničesar nuditi slovenskemu narodu, je naše mesto v borbi proti takim strankam. Hočemo v vlado, toda samo v pošteno, delovno vlado. Hočemo v vladi delati, toda pošteno in izdatno delati za svoj narod. Vsaka stranka rada gre v vlado, toda poštena samo takrat, če po svojem programu lahko ljudstvu kaj koristi.

Vsi Slovenci vkljup!

Vi znate, da so samostojni demokrati imeli dva poloma na gospodarskem polju: konkurenčna Hrvatska gospodarska društva in sedaj kriza Slavenske banke. Jaz nočem tega strankarsko-politično izrabljati, ali to lahko povem — in mislim, da bodo tudi vsi nasprotniki odobravali moje stališče — da je moje mišljenje to: Ako so posamezniki z osebno nepoštenostjo zakrivili te katastrofe, potem se naj kaznujejo; ako pa so slabe gospodarske razmere krive, potem se take nesreče ne smejo izrabljati, ampak potem moramo gledati, da vsi pomagamo, vsi brez razlike! Tudi mi smo imeli težave v gospodarskih organizacijah radi splošnih gospodarskih razmer, a smo jih srečno prebrdili. Pač pa naj nas take nesreče združujejo, naj nas primorajo vse k javnemu priznanju, da v tako neurejenih gospodarskih razmerah, kakor so danes, ne moremo izhajati, posebno ne mi Slovenci.

Nastati mora mogočen klic: Vsi Slovenci vkljup! Ne prepričajmo se, kdo je v vladi ali zunaj, ampak tekmujo, kako bodoemo našemu narodu: kmetu, obrtniku, delavcu, majbolj koristili. Borimo se Slovenci za svoje pravice, za svojo svobodo in samostojnost, kažimo na zevajoče rane, ki nam jih sekajo vsem skupaj belgrajski centralizem! Naša stranka klice vsem: Ne v medsebojni borbi, ampak v medsebojni slogi se borimo za svoja sveta prava! In če bomo tako skupaj držali, našli bomo prijatelje pri Hrvatih in Srbih, ki nam bodo pomagali do naših ciljev. Časi so težki, a ravno v težkih časih ni mesta za obup. Kdor je za delo, kdor je za pošteno borbo, kdor je za slovenski narod, naj se pridruži nam, Slovenski Ljudski Stranki! Ona ne bode propadla, ker je njen program — program in zahteva celega slovenskega naroda!

Prebivalstvu na meji.

Mnogo krivic se godi ljudem ob državni meji. Državni mestniki, ki »stražijo« mejo, mnogokrat napačno tolmačijo zakone in predpise, ali pa jih sploh ne pozna. Opetovan sem že pozval naše ljudi, naj naznamo svojim poslancem krivice, ki se jim godijo. Poslanec ima pravico, da se na višjem mestu pritoži in zahteva red.

Tako je n. pr. letos moralno zapustiti svojo službeno mesto več carinikov, ki so z ljudmi krivično postopali. Mladi carinik v Št. Ilju je kar na lastno roko in po svoje razlagal zakon o obmenjem prometu, pobiral je neke nove pristojbine od kmetov ter jih strašno šikaniral. A mladič je moral nato kmalu pobrati šila in kopita, ker vendar ne gre, da bi taki gospodje, ki so od ljudstva plačani, v teh težkih časih ljudem samo težave delali! Carinski uradnik Milosavljevič pri Gornji Sv. Kungotu je tudi kratkomalo prepovedal kmetom vožnjo žita v mline ob meji ter je uganjal tekom enega meseca take stvari, da tega nismo mogli mirno gledati. Račune je delal čisto po svojih tarifih in če

pred divjaki. Ko sta čolna prišla na severni konec otoka, so bili begunci že precej pred sovražnikom.

»Za strel se pripravljajo«, je čez nekaj časa vzkljuknil Heyward. »Ker smo z njimi v isti črti, nas ne izgrešete.«

»Ulezita se z Munrom na dno čolna«, je rekel Sokol. Heyward pa se je posmehal. »To bi bil slab izgled, ako bi se midva skrivala, ko ste vi izpostavljeni krogom!«

»To je zopet napačni pogum belokožca. Ali mislite, da bi se Mohikanca in jaz ne krila, ako bi bilo popolnoma brez koristi, izpostavljati se nevarnosti?«

Ta hip je počelo več strelov in napravilo konec pretekanju. Čingagoku je krogla zbilja veslo iz rok in ga vrgla v vodo. Huronci so zakričali in znova ustrelili. Unkas je čoln obrnil tako, da je oče lahko dosegel veslo, ga zmagovalno zavihtel nad glavo in kriknil mohikanski bojni krik. Iz sovražnih čolnov pa se je oglasilo kričanje:

»Velika kača! Dolga puška! Hitri jelenc!«

Sokol je vihtel zveromor nad glavo. Sovražniki so odgovorili na to zasmehovanje z novo salvo. Pljuskajoč so krogle padale v vodo, ena je celo prodrla čolnov les, druga pa je zadela Sokolovo veslo.

»Čakajte, tega vam bo še žal«, je vzkljuknil lovec. Heyward je prepustil veslo, pomeril in sprožil. Huronec, na katerega je pomeril, je vznak telefonil v čoln, njegova puška pa je padla v vodo. Njegovi tovariši so nehalni veslati, ker so imeli z njim opravka. Čingagok je porabil to priliko, da si je oddahnihnil. Heyward pa je vztrajno vesel na prej. Oče in sin sta se zvedavo spogledala, če ni kdo ranjen, saj sta oba vedela, da nobeden ne bo zakričal od bolečine. Starejšemu Mohikancu je polzel na rame nekaj kapljic krvi. Ko je opazil, da ga je Unkas v skrbih gledal, je s perisem zajel vodo ter si umil rano, češ, da je le neznačna brazgotina.

se je podo pritožil proti njegovemu protizakonitemu postopanju, je grozil s kaznijo in je vsako pritožbo imenoval »drskost« (predrznost). Tudi za tega mladeniča se je poskrbelo, da je moral iti, odkoder je prišel. Poštene uradnike spoštujemo, ker vemo, da red mora biti. A proti krvici mora vsak človek energično nastopiti.

V Gornjem Cmureku pobirajo pri mostu cariniki in financarji od kmetov, ki vozijo sadje v Avstrijo, poseben nov davek in sicer 4% od vrednosti dotičnega blaga. Jaz sem te dni vprašal v Beogradu pri generalni direkcijski carine, ali res mora kmet plačati ta davek. Reklo se mi je, da kmetu, ki pelje svoj pridelek čez mejo, tegav davka ni treba plačati. Plačati pa ga mora dotični, ki trguje, to je trgovec, a ne kmet. Vsi kmetje, ki so že plačali ta neupravčeni davek, naj zahtevajo, da se jim vrne. Pokažite g. cariniku davčno knjižico ali položnico, da ste svoje davke itak morali plačati, pa vam morajo plačane svote vrniti. Ako tega nočejmo, pa me o tem obvestite.

Posebno pa si zapomnite to: Za vsako, še tako malo svoto, ki jo plačate cariniku ali financarju, zahtevajte uradno potrdilo.

Prijatelje prosim, da ljudstvo na meji poučijo o teh stvareh in mi sproti poročajo o nerdenostih in pritožbah.

Franjo Žebot, narodni poslanec, Maribor.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Minister dr. Nikič je odstopil. Dolgo se je vršil boj med Radičem in Uzunovičem zaradi tega ministra, ki je od Radiča odpadel, a ga je Uzunovič kljub temu v vladu obdržal. Zdaj pa je moral naenkrat Uzunovič popustiti, ker sicer bi pri novem zasedanju narodne skupščine Radič povzročil zopet kak večji škandal. Radič je pričakoval, da bo na mesto dr. Nikiča prišel v vlado on sam, ali pa vsaj nečak Pavle Radič, vendar se mu to ni posrečilo, ker je kot namestnik dr. Nikiča prevzel posle minister Vasov Jovanovič.

Celotna vlada — nestalna. Kakor je nestalen Radič, ki sedanjem vlado podpira, tako je nestalna tudi sedanja vlada in se bo v kratkem izvršila zopet večja izprenembra. Zelo se razpravlja, da pojde naši v vlado. O tej zadevi je g. dr. Korošec podal v svojem govoru v Brežicah stališče SLS. Govor je natisnen na 1. strani današnje številke.

Radič ga je zopet polomil. Pretekli teden so obiskali češki narodni poslanci našo državo. V Zagrebu na glavnem kolodvoru jih je pozdravil veliki župan dr. Kramarič. Med njegovim pozdravom pa se je oglasil Radič in mu zaklical: »Pozdravljajte v imenu hrvaškega naroda!« Kmalu nato pa mu je reklo: »Odslej dalje vi niste več veliki župan!« Seveda je ta Radičev nastop napravil prav mučen vtis na goste in domačine. Vlada je imela takoj sejo in radikalni so zahtevali, naj se Radiča na mestu kaznjuje z zaporom. Radičevci pa svojega voditelja seveda zagovarjajo, češ, da je bil tisti večer — pjan!

Obisk čehoslovaških poslancev je bil velik političen dogodek v preteklem tednu. Kajti Češka in naša država sta od prevrata sem precej tesno navezani druga na drugo, saj sta se borili tudi za to, da bi po posebnem ozemljju med Avstrijo in Madžarsko bili mejaščini. Poslanci, 73 po številu, so se pripeljali preko Madžarske, se podali v Beograd, kjer so jih res kraljevsko sprejeli. Imeli so tudi skupno sejo z našimi poslanci v naši narodni skupščini. Nato so se podali v Zagreb in druga mesta, pretekli poneljek pa so bili v Ljubljani. Tu so jih prav slovensko sprejeli. Ta obisk bo imel za posledico pač to, da bodo slovenski narodi na jugu in severu v najtesnejših stikih med seboj in to je prav.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Vojска na Balkanu? Angleški listi poročajo, da so izvedeli za načrt Italije, ki hoče s pomočjo Grčije napasti

»Le počasi, major«, je reklo lovec, ki je bil vnovič nabil puško, »sicer pridemo iz strelske daljave, jaz bi vendar še rad vragom poslal pozdrav.«

»Za Boga, rajši porabimo ugodno priliko, da bomo čim dalje od njih«, je razburjen vzkljuknil major. »Pomislite, da hočemo rešiti ujetnike!«

»Moji hčeril!« je prosil Munro. »Usmilite se obupnega očeta! Dajte mi otroka nazaj!«

Sokol je bil navajen slušati starejše in odličnejše ljudi, zato je odložil puško in zamenjal v veslanju upheganega Heywarda. Ker sta ga pri tem podpirali Mohikanca, so bili v kratkem tako daleč pred sovražnikom, da si je Heyward olajšan oddahnihnil. Več ur so sedaj veslali mirno in enakomerno, dokler niso prišli proti večeru v zaliv ob severnem iztoku jezera. Čoln so potegnili na kopno in ga na ramah nesli daleč v gozd, namenoma puščajoč za sabo prav vidne sledi. Kmalu so prišli do rečice, katero so prebredli in šli potem dalje, dokler niso prišli na gola skalnata tla. Tukaj, kjer ni bilo več mogoče zasledovati njih sledi, so se vrnili do rečice, ves čas pazno hodeč ritenski, da bi ga premotili, ako bi jih kdo zasledoval. Potem so po vodi brodili do jezera in čoln zopet spustili v vodo. Veslali so prav blizu brega, od zadaj z majhnim pomolom kriti pred rodomi očmi.

Ko se je že nočilo, so se znova ustavili in zavili v majhen zaliv, ki ga je od vseh strani krilo grmovje. Zopet so čoln zadeli na rame ter ga nesli v gozd, kjer so ga skrbno skrili v goščavi. Po kratkem počitku in okrepujoči večerji so si naložili orožje in prljavo ter v temi kopnem nadaljevali svojo pot.

Turčijo. Ako bi bilo to resnično, potem bo ob naši državni meji — vojska! Naša država se v ta boj ne bodo spustila. Tako poročajo angleški listi, koliko pa je resnice na tem, se ne more reči. Da ima Mussolini velik appetit in bi rad sam gospodoval nad celotnim Sredozemskim morjem, je pa tudi res.

Italija — država krivie, tako jo moramo imenovati, ko prejemamo dan za dnevom poročila, kako postopa z našimi Slovenci, ki so tamkaj. Toda italijanske oblasti, ki so zadnji čas prepovedale celo najskromnejšo slovensko priveditev, naj se zavedajo, da Slovenci v Jugoslaviji svojih bratov ne bomo pozabili. — Istočasno, ko Italija tlači naše ljudi v laštni državi, hoče, da poniža tudi našo državo samo. Zahteva, da se naj dogovor, sklenjen v mestu Netun, podpiše. Če se ta dogovor podpiše, tedaj bo Italijan gospodar nad Dalmacijo in nad vsem Jadranskim morjem. Upati je, da se naša država tej italijanski predrznosti ne bo uklonila. Sicer pa bo Italija, v kateri vlada le sila, še sama imela težke čase, čim omahne roka nasilnika Mussolinija.

Avtstria doživlja zopet težke čase poizkušnje. Grozijoji njeni lastni uradniki, da ne pojdejo več na delo, če jim vlada ne usreže. Vlada pa je rekla, da odstopi, če se to zgoditi in potem bi nastale zmešnjave, ki bi bile velika nesreča za že itak slabotno državico Avstrijijo.

Med Nemčijo in Francijo še ni pravega sporazuma. Pogoji Francije so, da mora Nemčija pristati na to, da bo spoštovala meje na Poljskem in da se Avstria ne bo priključila Nemčiji. Nemški listi so pa mnenja, da so ti pogoji tako trdi, da jih Nemčija ne bo mogla sprejeti. Poleg tega pa Francija še ni izpraznila Porurja, ki je nemška zemlja. Države Male Zvezze so posredovale, da se bode ta izpraznitve pod gotovimi pogoji izvršila.

Angleška trpi vsled stavke ruderjev. Ti so nepopustljivi, tako da je Angleška že res v zadrega radi premoga. V nekaterih delih velike države in njenih ozemelj v drugih delih sveta se je pokazalo že prav občutno pomanjkanje premoga. Dovoz premoga iz drugih krajev ruderji preprečujejo na vse mogoče načine.

V Rusiji se nekaj pripravlja. Z dosedanjem komunistične vlado niso prav zadovoljni. A je toliko nasilna, da ji je težko priti blizu. Vendar se že kažejo znaki, da bo v Rusiji kmalu prišlo do izprenemb in bo kmet imel zopet več svobode kot jo ima zdaj.

Kaj je novega?

Župnik Franc Trop umrl. Umrl je v četrtek zvečer v Šmarjeti pri Rimskih toplicah tamkajšnji župnik vlč. g. Franc Trop. Rajni je bil rojen dne 18. marca 1871 v Ormožu, v mašnika je bil posvečen dne 25. julija 1897. V Šmarjeti je župnikoval nad 13 let. Bil je vnet duhovnik in zelo priljubljen, in je njegova smrt povzročila veliko žalost v celi župniji. Pogreb se je vršil v nedeljo dopoldne ob zelo veliki udeležbi domačih ter sosednih faranov ter 20 duhovnikov. V župni cerkvi je govoril pokojnemu dekanu iz Laškega vlč. g. dr. Kralje. Maša zadušnico je služil monsignor ter ravnatelj Cirilove tiskarne vlč. g. dr. A. Jerovšek. Pogreb je vodil in govoril ob odprtju grobu vlč. g. vsečučiščni profesor dr. Slavič. Ganljivo slovo šolske mladine od blagopokojnega na pokopališču je bilo jasen dokaz, kako priljubljen in vzoren odgovitelj šolske mladine je bil rajni. Svetila mu večna luč in ostani mu ohranjen trajno hvaležen spomin med duhovnimi sotovariši ter med vsemi, ki so poznali dobrohotnost, darežljivost in duhovniško gorenčnost blagopokojnega!

Lov za vlonilem v Mariboru. V sredo proti večeru se je odigral v Einspielerjevi ulici razburljiv dogodek. Skozi večna vrata neke hiše je planil v naglem diru mlad, slabšč oblečen možki, takoj za njim pa neka žena, ki je kričala: »Držite tatu, vlonilca!« Za beguncem se je takoj razvila divja lov, ki je bil uspešen. Prijeli so ga ter izročili stražniku. Pisje se Vincenc Lampert, po poklicu je brezposeln zidarjiški pomočnik iz Sv. Bolfenka v Halozah. Ker je že več mesecov brez dela, se je preživil z vloni in tatvino. V sredo zvečer okrog 6. ure se je priplazil v stanovanje neke stranke v Einspielerjevi ulici med časom, ko je bila gospodinja v drvarnicu. Posrečilo se mu je izmakniti iz omare manjšo svoto denarja; ko pa je hotel oditi, se je go-

XII. Čuden Indijanec.

Več ur so hodili popotniki težavno pot skozi divje gozdove. Zdaj jim je bila vodnica kaka zvezda, zdaj so sledili toku kakega potoka. Nazadnje se je Sokol odločil, da si odpočijejo. Zažgali so ogenj, se ulegli k počitku in prebili noč v pozivljajočem spanju.

Nadaljevali so pot šele ko je bilo solnce razgnalo južanje megle. Sokol je hodil naprej, se večkrat ustavil, da je preiskal drevje in grmovje, ter ni prekorčil prej kakega potoka, predno se ni prepričal, kake barve je voda in kako hitro teče. Večkrat sam sebi ni zaupal in se je za svet obrnil na prijatelja Č

spodinja vrnila ter ga opazila. Skril se je v stramisce ter porabil trenutek, ko je hotel gospodinja poklicati stražnika, za beg. Planil je skozi odprta vrata preko stopnic na ulico, kjer so ga še pravocasno ujeli. Aretacija nevarnih sleparjev. V pondeljek zvečer je mariborska policija aretrirala pet oseb, osumljениh raznih tativ in mariborskih trgovinah in goljufive hazardne igre. Kradli so na ta način, da jih je vedno več skupaj prislo v trgovino, kjer so si dali nanositi polno blaga, katerega so izbirali tako dolgo, dokler se ni posrečilo enemu neopazeno nekaj zmakhiti, nakar so odšli, ne da bi bili kažkuili. Blago so prodajali na deželi kmetom. Bavili so se poleg tativ in s poklicnim igranjem, ki jim je precej neslo. Potovali so najprej po podeželskih sejmih ter gulili pri kartah vinjene sejmarje. Pri preiskavi so našli pri vsakem spretno preparirane igralne karte s tajnimi znaki, po katerih so se poznale karte tudi na zadnji strani.

Pozar v tovari. Pretekli četrtek je nastal v Mariboru v tovarni muholovnega papirja in paste za čevlje g. Reicha v Melju pozar, ki bi bil povzročil ogromno nesrečo, da ga ni pravocasno mariborska požarna bramba omejila. V oddelku za kuhanje čistila za čevlje je hotela 27letna delavka Marija Krajnc, ki stoji v Trdinovi ulici 18, skuhati na plinskiem gorilniku jajce. Od plamena pa se je vnesla blizu stoječa posoda z bencinom, ki je takoj eksplodiral. V hribo je bil cel prostor v plamenu. Tukaj so bile zaposlene štiri delavke in sicer poleg omenjene Marije Krajnc se Marija Medanč, 46 let starca, iz Gregorčičeve ulice 23, Berfa Beker, 41 let starca, iz Aleksandrove ceste 51, in pa Rozalija Megan, starca 32 let, Polkovska cesta 10. Vsem se je vnesla obleka ter so zadobile težke opekline. Najnevarnejše je poskodovana Marija Krajnc, ki je tekla v goreči obleki po dvorišču ter so jo morali s silo vresci na tla, da so pogasili ogenj z vrečami. Dobila je tako težke opekline po celem telesu, da je v bolnični posledbam podlegla. Na telefonično obvestilo je prihitela na mesto požara mariborska požarna bramba s štirimi motornimi in brizgalnami, ki je ogenj hitro pogasila. Da ni bila pomoci tako hitro na mestu nesrece, bi se bila vnesla shramba za ter pentin, doverjajo. Kateri se je nahajalo okrog 15.000 kg tegah lahko gonilivega olja. Nastal bi bil tak pozar, kot ga v Mariboru ne pojmojo.

Težka nesreča z avtom. Preteklo nedeljo zvečer se je dogodila na mariborskem državnem mostu vsled nepazljivosti šoferja težkega nesreca. Zeleznicarji Henrik Iskarc in Franc Filaj sta se vracača s Pobreza v mesto, gredoč pravilno po desni strani mostu in vodeči vsak svoje kolo v roki. Za njima je privozil Franc Schunko iz Radvanja s svojim avtomobilom. Ne da bi dal predpisani varnostni signal, je skušal na lev strani prehiteti kolesarja, močec tik nju. Pri tem je avto vsled mokre ceste in naglegat okreta zdrsnil na stran ter z zadnjim delom zadev ž vso močjo oba kolesarja. Udarec ju je vrgel na tla. Iskarc je dobil težke poskodbe na glavi ter so ga morali prepeljati v bolnico. Pilaj pa je lažje poskodovan na obrazu, levi roki in levi nogi. Šoferija je nesrečni slučaj za hip zmedel, pa je zavojil v najhujšem diru na drugo stran ceste ter zadel tu v konja tijakerja Jerneja Hojnika. Avto se je zaletel od spredaj v konja, ga podrl na tla, ter mu zadel z blatebramom težke rane na prsih in prednjih nogah. Izvošček trpi znatno skodo in je vprašanje, če bo konj sploh še uporabljiv za vožnjo. Šele potem je vozniki ustavil avto. Stražniki so ga odvedli takoj na policijsko stražnico, kjer so ga po zaslisanju izpuštili. **Tatovi obleke pod kljucem.** Dne 11. t. m. je napravila mariborska policija prav dober plen. V nastavljeno past sta se vjela dva nevarna vlomilca, ki sta zadnje mesece ogrožala stanovanja v Mariboru, Celju in Ptaju ter pokradla razne obleke v vrednosti 40.000 dinarjev. Vlomilci je policija dolgo zasledovala. Prisli so jima na sled po vlomu v stanovanje Sofije Hintz Hausmanninger na Čankarjevo ulici, kjer sta dne 28. septembra odnesla raznovrstne obleke v vredno okrog 10.000 dinarjev. Del obleke je policija izsledila pri nekem znanem prikrivacu, ki je znam kot kuhpec raznih ukradenih stvari. Izvedela je tudi, za imeni vlomilcev. Med tem sta vlomilci »delala« v Celju in v Ptaju, kjer sta imela precej sreće. V Celju sta vgradila neko stranko v bližini kolodvora, v Ptaju pa sta v noč od 9. na 10. t. m. vlomila v neko svilo ob cestih Ptaju in Bodiling. V pondeljek zjutraj sta prinesla ukradene stvari v Maribor ter jih, deloma obtecene na sebi, deloma v mahrt bitnikih, mesla k svojemu staremu kupcu. Policija je tega strogo nadzorovala ter je bila takoj obvestena o prihodu teh

Poročila S. L. S.

Seja vodstva Slovenske Ljudske Stranke, V nedeljo, dne 10. t. m. ob 10. uhi dopoldne se je tršil v Akademskem domu Ljubljana vodstva SLS. Udeležba je bila zelo velika, tudi iz oddaljenih krajev. Porotilo v politični situaciji je podal načelnik dr. Anton Torko oglej. Po porocilu se je imela življana debata, ob koncu katero je bila soglasno sprejeta slednja resolucija: Vodstvo SLS je z odobravanjem vzel za znanje smernico poročila načelnika stranke. Ob tej priliki ugotavlja vodstvo SLS, da so se vsled nesrečne, po strankarskih vidikih uravnane finančne, gospodarske in socialne politike gospodarske razmere v celi državi, prav posebno pa še v Sloveniji, tako poslabšale, da se nahajamo danes sredi težke gospodarske krize. Kmetje, ki trpijo se vsled nerazmerja med cenami poljedelskih in industrijskih produktov, omagajajo pred težo davenih brez česa Knjčka. Posetljivaj se prebodovali in propadajo. Delavci so hudo delajo, brez socialne zaščite, prepuščeni izkorisčevalnim poskusom staršev, eden maloštevilnih, pa vplivnih kapitalističnih skupin. Občini, v katerih živijo, opadajo. Vendar na sprednjem sloju se »proletarizira«. Vprašanje gospodarske krize stoji radi tega, da sprednji vsega javnega življenja v nasoci države in terja nujno rešitev. Vsi mimo zadovoljstva, ki med ljudstvom vsek dan bolj narasca, se morajo zajeziti, same tako, da se prececa in nateča. Gospodarska in socialna vprašanja vzamejo resno in odločno v predstev ter se postavijo kot prva in temeljna tocka v programu. V faktičnem smislu neprisca vodstvo SLS Jugoslovanskemu klubu mestoroke. Vodstvo je dolgočas v

V trenutku ko sta pričela snavljati na dan ukradenega blaga, sta bila aretirana Eden je Franč Grah, rojen v Gradišču, pristojen v Št. Peter pri Mariboru, ki je že 15krat predkažnovan radi tativine, drugi pa Karol Gačnik, ki ima na vesti istotako več tativin. Oba sta izročena v zapori mariborskega okrožnega sodišča.

V cerkvi sv. Alojzija v Mariboru se je začela s 1. oktobrom redna služba božja, ki se bo do 30. junija vršila po sledečem redu: Ob nedeljah in praznikih ob 5. tih a sv. maša, ob pol 6. sv. maša s petjem, nato pridiga; takoj po pridigi se ena tiba sv. maša, ob 8. služba božja za državno moško učiteljišče, ob 9. pa za zensko; ob 4. popoldne večernice, ob nedeljah tudi krščanski nauk. — Ob delavnikih pet minut pred 6. tiba sv. maša, ob četrtna 7. druga tiba sv. maša. Ob sobotah in dnevih pred prazniki, kakor doslej v mraku vedernice. Od 1. do 4. oktobra, I veliki teden in koncem junija je cerkev zaradi duhovnih ivaj zaprta.

Pozorno ogledovanje mesta, s katerim bočno pozarnega reda za mesto Maribor bo tekom meseca oktobra 5. komisijo pregledalo vsa poslopja v mestu. Hisni posestniki se vabijo, da spravijo svoje hise in posebno podstresja z ozirom na določbe požarnih predpisov v red, ker bi se sicer proti njim kazensko postopalo. Navedene komisije se bodo zanimale tudi za razne druge nedostatke gradbenega in zdravstvenega značaja, ki jih je še vedno mnogo po-

Rop pri belem dnevu. V vasi Dolgoše pri Mariboru so se spravili predzrni roparji na delo predzadnjo nedeljo popoldne. Bolj na koncu vasi ima svojo hišo in posestvece knjigovez Kompan, ki je znan po svoji marljivosti in štedljivosti. Kompan se je odpeljal v nedeljo popoldne s svojo družino na sprehod proti Mariboru in pustil doma kot varuhu zelo hudega psa. Popoldne je skrat so doslej še heod-
kriti roparji zvabili psa čuvanja v hlev, ga tamkaj zapri ter vломili v hiso. Odnesli so zlato, uro, mnogo obleke ter perila, a na srečo niso mogli vlotiti v zelenzo blagajno. Še ni pojasnjeno, ali je kdaj tolovaje prepodbil, ali pa niso imeli seboj orodja za vлом v blagajno. Kompan se je vrnil samo proti večeru in videl, da je imel roparski obisk. Rop zasleduje orožništvo. Ljudstvo ima na sumu Ruse, ki so na Vurberguaker so se omenjene nedelje nekateri od njih

Požar v Framu. Predzadnji torek popoldne je pričelo goreti v Framu pri Mariboru gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Vinerja. Ogenj se je razširil tudi na hlev in nekaj minutah sta bila oba objekta v plamenih. Na mesto požara je prihitela domaća pozarna bramba z motorno prizgalno, ki pa ni dobro delovala. Obsojala je nevarnost, da se ogenj razširi tudi na poleg stojecu tovarno Bezjak. Telefonično so obvestili požarno brambo v Mariboru, ki je prihitela na pomoč z avtoturbinski brizgalno. Posrečilo je ogenj omestiti in kocilno pogasiti. Posestnik Viner je pri veliko škodo, ker mu je ogenj uničil spravljene predelke, orodje, zgorelo je tudi nekaj svinj, zavarovalnina je za majhna, tako da škoda ni niti delno krita.

Zastupljenje Vo Ribnici na Pohorju se je zastupila 24letna Marija Lorenz. Prenehajajo jo takoj v mariborsko

Zagonetek umor. V nedeljo, dne 3. t. m., v jutro so našli v Mežici pri Prevaljah, p. d. pri Jakopicevih, domačo ženčer v ribniku utopljeno. Ko so jo spravili iz ribnika, so našli, da je imelo dekle v ustih zmasev cel zepni robec. Okno v sobi, kateri je bci spala, so našli odprtlo v sobi pa raztresene vžigalice in palico, ki ni bila domača. Ker je bilo dekle minino in pošteno, je skoraj nemogoče, da bi šlo ta samomor temveč je gotovo povzročila to strašno nesrečo v poštini krščanski rodin. kakšna roparska roka? Preis-

Splay porušil pontonski most. Pod Ptujem pri Sv. Marcu se je priprenila zadnjo soboto krog poldneva nesreča, ki je bila lahko usodepočna. Vojastvo ima pod Ptujem vaje in ujemanji, so zgradili pri Sveti Mariji pontonski most. Dolžnost džibila, akon je zgrajen most preko Drave da se opori na to splayarje je potom časopisja ali pa s stražo. Pred režiratom je bila v takih slučajih pred Ptujem straža z deco zastavo in colnom da je svarila in ustavljala splayarje. Sedaj pa zasadijo pri Ptuju okroglo plečo tablo ob ravi brez posebne straže. Veckrat stoji ta svarilna tabla a splayarji vozijo mimo od Ptuja naprej, ne da bi zadeli a kak vojaski most ali na volaske vaje. V soboto žutraj odpeljal iz Marijbora proti Ptiju splay lesnega trgovca

misle pravilniku, dâ se uvršljbor zaupnikov SLS v Celju
nedeljo, dne 14. novembra t. g. Vsi sta do opisov bâ odločen
Poslanec dr. Hohnjec je imel v nedeljo, 10. oktobra,
olitičen shod pri Sv. Še v milici Shod je
izvrstno obiskan. Poslanec dr. Hohnjetu in celemu Ju-
osovanskemu klubu je bilo sobjasno izraženo popolno
ampanje s pozivom, da nadaljujejo svojo dosedanje politi-
ko ter neomajno vztrajajo v borbi za gospodarsko in po-
litično samosvojitev Slovenije. V yrstah nekdajnih samo-
toinežev se opaža nezadovoljnost s tem, da so obsegjeni na
logo dvojnega političnega suzenjstva: blančevati mo-
ali yrto glavi in neznačajni Radičevi politiki in preko Ra-
dica velesrbskemu centralizmu.

Naša društva.

Vsem drustvom smo razposlali pregledne pape, razvjeti onim, ki so bila predlagana početki. Bogoslovci v Ljubljino prosimo prib. razvjetne odboje, da iste imprej izpolnijo in najpozneje do konca leta 1869. vnosijo na članarino plačajoče drustva s samim v Prostovlni zvezi v Mariboru, in sledi 25. Decembra. Promotoma selještva, a tudi drugim drustvom poslale tudi iz Ljubljane poziv, da poravnajo nametno tudi tam. Občne zборe naj imajo vsa drustva v vsaj šestih mesecih. Prvi od teh mesecov je načrtovan občni zbor Prosvetne zveze Mariborja. Sporočite centrali svoje nove odboje in v posljite preko zapisiščev občin zborova. Prosvetna zveza v Mariboru.

Na znanje Sirni javnosti. V odborovi seji društva za izdajanje mladinskega doma za mladežice brez staršev in roditeljev odtobra je soglasno sklenilo, da in pramov vpeljati nabiranje članov, od tega da mesecev ce nočemo v Čiglešnem basenu pričeti iz izdajanja mladinskega doma; zato želata začela dva zadanesljiva (Omladinske) pridobiti teden v nevinoigradnji krajini vipisovati člane s druzjo, da se vsega vsega ustreza.

iz Dravske doline ter oddrčal mimo one table naprej. Pred pontonskim mostom je ovinek in splavarji so opazili nevarnost, ko se ni bilo mogoče več izogniti. Splay se je zatekel v sredino mosta, s tako silo, da je iztrgal 4 pontone in 1 je celo padel na splay. Z odtrganimi pontoni je odplovalo po Dravi tudi hlodovje, ki je bilo položeno preko pontonov. Splavarjem se ni zgodilo nič, pač pa so se potrgala na splayu vsa vesla razen enega. Splay je odplovil proti Varaždinu in pred njim pontoni, katere so polovili pri Varaždinu. Pet minut predno je trčil splay ob most, je korakalo preko nekaj sto vojakov, ki imajo tamkaj vaje. — Kakor že omenjeno, se bo morallo v slučajih pionirskih vaj bolj temeljito opozarjati splavarje, sicer se bo zgodila kakšna večja nesreca.

Tatinska in tolovaška tolpa na delu. Pogoste tatinske ter vložni v ptujskem okraju svedočijo, da se klati ter skriva po teh krajih dobro organizirana tolovaška družba. V zadnjih treh letih so ti zlikovci vložili pri raznih posestnikih ter pokradli konje, vozove, obleko, denar in sploh vse, kar jim je prišlo pod roko. Pretekli teden je vložila ta banda že četrtoč pri posestniku Petru Rojku v Muretinah. Prvič mu je bilo pokradeno vse zrnje, drugič živinska ter konjska vprega, tretjič vse gospodarsko orodje in zdaj četrtoč vsa obleka ter denar. — V temnih noceh, ko od dela trudno prebivalstvo trdno spi, navežejo ti lopovi na vrata drogove, da bi v slučaju vzbujenja nikdo ne mogel takoj hitro iz hiše na prostvo. Ko so opravili to delo, vderejo v zadnje prostore, kjer shranjujejo kmečki ljudje boljšo obleko ter perilo, in poberejo vse. Oropali so tudi že več trgovin. Na Forminu n. pr. je udrila ta banda pri posestniku Trunku, kjer so bile doma same ženske. Vlomilci so bili maskirani in oboroženi z vojaškimi puškami in so prisilili prestrašene ženske, da so jim odprle vse shrambe in izročile težko prihranjeni denar. Med ropanjem pri Trunkovih je streljala tolovaška straža na sosedovo hišo, ker je oddal ta par strašilnih strelov. Kovač Podlesnik pri Sveti Marijeti je maletel v noči slučajno na te tolovoje, ki so ga iz bojazni pred izdajo pograbili in bi ga bili gotovo ubili, da mu niso na njegov krič priskočili na pomoč domači fantje. — Orožništvo si prizadeva na vse kriplje, da bi izsledilo te tolovoje, a so bila vsa tozadevna dosedanja prizadevanja zaman. Prebivalstvo po celem ptujskem okraju je v velikem in upravičenem strahu in po vseh stražijo ljudje svoje imetje po cele noči.

Praznojanje 700 letnica smrti sv. Frančiška Asiškega, pri op. minoritih v Ptiju. Od 21. do 24. oktobra t. l. se bode v minomitski cerkvi v Ptiju praznovala na slovesen nacin 700 letnica smrti sv. Franciška Asiškega, in sicer, na sledeni način: 21., 22. in 23. oktobra bodo slovesne procesije, zjutraj ob 6. uri govor in nato sv. masa, zvečer ob pol 6. uri govor in blagoslov. Govore za tri dnevico bo imel p. Otilo Hanjsek, gvardijan frančiškanskega samostana v Brežicah. Dne 23. t. m. popoldan ob pol 3. uri sprejem prezy. gospoda škoфа p. Hieronima dr. Mileta, načo pridiga, blagoslov, razsvetljava samostana in cerkve. — Dne 24. v nedeljo, ob 6. uri slovesna sv. masa, skupno obhajilo. Ob po 8. uri sprejem novih članov v tretji red, ob 9. uri pridiga in pontifikalna sv. masa škoфа dr. Mileta. Pri maši poje slovenski pevski zbor s spremljevanjem orkestra. Po sv. maši zborovanje tretjedružnikov pred cerkvijo. Ob 5. uri popoldne cerkveni koncert. Pri koncertu poje slovensko pevsko društvo in p. Kámiло Kolli. Orglarske ločke izvajajo profsor Franc Dugan, organist v zagrebski stolnici in direktor konzervatorija v Zagrebu in njegov izredno namerjeni 11. letni sin Cedomil. — Vsi častilci velikega Frančiška Asiškega, vabljeni k obilni udeležbi te proslave v Ptiju.

Čudno tele. Mihael Močnik, posestniku in županu v Spitaliču, je povrgla krava sedem tednov kasneje kakor v nejmanuem času tele, ki je imelo glavo podobno psu z dvema golečema, eden vrh drugega, z dvema jezikoma in izlyema (požiralnikoma). Tele je bilo mrtvo in je tehtalo 30 kg. Kdšč si sb. jšus nješ bi spet ibut; srečo biseri se.

Razno iz Šmartna ob Dreti.^{id} Popotnik, ki greš skozi
laso vas, postoj in oglej si tudi našo cerkev! Čudil se boš
krasni slikariji, dovršeni meseca septembra itd. pod vod-
tvom akademičnega slikarja g. Kleinerta in Holubarja iz
Celja. Obema izfekajo župljani na tem mestu zahvalo, da
ita se v resnici potrudila in naredila iz prejšnje siromašne
cerkve pravognevšto Kristusovo. — Novo pri nas je tudi
čo, da bode vkratkem osrečenih nekaj hiš z električno raz-
svetljavo.^{id} — Žalosti pa nas dejstvo, da postavlajo samo
v Savinjski dolini droge za telefon, našo Zadrečko dolino
pa popolnoma prezrli, nimamo ne telefona, ne brzojava,
da sicer avno je splavarški promet pri nas na isti višini kakor
v Savinji in bi vsaj eno izmed obeh neobhodno potrebo-
vali. — Skozi Šmartno vozi tudi dnevni avtomobil na po-

ljo in prodaja srečke za loterijo. Član društva lahko postane vsak, ki daruje letno 16 D. Kdor enkrat daruje 100 D. je podporni član. Z zneskom 500 D. je častni, s 1000 D pa ustanovni član društva. Vsi so deležni sv. maši, ki se opravijo vsako prvo nedeljo v mesecu na dan sv. Alojzija, v osmini vernih dñs ter sv. mase za ušnici. V sled teh izrednih milosti in splošnega blagra v portreti resnici revne mladine, vlijudno prosi odbor predysem prec, duovščino, ter yso za mladino brigajoče se občinstvo da gre v vsaem oziru na roko velikodusnim nabirateljem, za kar se odbor najopleje zahvali. Ker je članarina tako nizka, je dana priloznost tudi revnejšim za vstop v društvo, ki bi nam tako pomagali do dejstvovanja edinega takega zavoda v Sloveniji, kot središče vse atoliško mislečo mladine. Openem se prosi odbor vse cc. gg. duovnike, da določijo v vsaki zupniji po dva požrtvovalna lanta, i bi priceto delo nadaljevali ter vsako leto na občem zboru po-

ocala o uspehu svojega delovanja. — V znak vaznosti in potrebe tega podjetja, za vso katoliško mladino v Mariboru in Spodnjiškem, so prezeljali Prevzvani skof dr. Andrej Karlin proviteljstvo ter imenovali za svoga zastopnika mil. g. dr. Janeza Tomaziča, prelata in stolnega dekanata, ki jim bo poročal o apredku nabiranja denarnih prispevkov in lesa, 8 načrtu protora, in podobno. Pricakuje se vsestranska naklonjenost in pozitivnost, za kar se Vam odbor društva najtopile želičati.

Sy. Ana v Slov. gor. Katoliško prosvetno društvo priredi v edelu, 14. novembra 1926 ob 15. uri v Društvenem domu počebno slavnost s sledenim sporedom: 1. Odkritje spomiljske ploče g. župniku in dobrotniku Društvenega doma 2. Narodna igra Domen 3. Nasstop tamburinskega zbora od SV. Benedikta v Slov. oricah 4. Srečanje in hčificacija Martinove gosi?

Sy. Jurij ob Ščavnici. Dne 10. oktobra se je vrnil tukaj mlaeniški shod, ki je dobro uspel. Slovesno, cerkveno, opravilo je veliki kanonik Fr. Casl Pridigal, je v življenju mladeniča oz zapovednih božjih. Na slinou s P. Černjavičem, ki je govoril naromi oslanec g. dr. Hohnjec s štirimesni deteljici (pamet, postenost, vognu, pozitivnost), Drago Komut je deklamiral Šardenkov

stajo in iz postaje. Kako pa je vendar to, da ta ne vozi tudi pošte? Smili se nam žena, ki mora hoditi vsaki dan nad dve uri daleč po pošto, plačilo dobri pa takšno, da niti za čevlje nima, ki jih s tem potom razdere.

Kap ga je zadeba. Iz Gornjegagrada poročajo: Dne 4. t. m. je umrl po srčni kapi zadeba pri delu na polju posestnik Martin Miklavc, p. d. Berglez, na Križu pri Gornjem gradu. Rajni je bil vzor skrbnega, nad vse pridnega, dobrega, radozavnega in vernega človeka. Njegova hiša je nudila vsakemu gostoljubje in dobrute. Bil je vedno zvest prista SLS in mnogoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Odpočij si v raju!

Vlom in tativna. V noči od petka na soboto so vломili v trafiko v restavraciji Šribar v Št. Petru v Savinjsko dol. Vlomilci so zvili križe ter odnesli za 2000 dinarjev cigaret in tobaka. Blagajna, v kateri je bilo nad 30.000 dinarjev, pa se jim je ustavila. V ključavnici blagajne so pustili vtrih, znamenje, da so bili tatori še neizkušeni. Zaprli so že par osumljencev, proti katerim govorji precej dokazov, a vendar tajijo ti vsako udeležbo.

Požar v celjski okolici. Iz Celja poročajo: V pondeljek zvečer je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopu graščine na Prešniku, last g. Crnsa iz Banata. Ogenj je nastal iz dosedaj neznanega vzroka in je v kratkem času uničil celo gospodarsko poslopje in zajel tudi bližnji kozolec, ki je bil zelo dolg in napolnjen z letošnjimi pridelki. Pogorelo je vse do tal, vsi poljedelski stroji, vozovi in orodje, tako da je škoda ogromna. Na mesto požara je prva prihiteila požibramba iz Celja, ki ima največ zaslug, da ni ogenj vpepelil tudi graščinskega poslopa.

Novice iz Jurkloštra. V petek, dne 8. t. m., ob sedmih zvečer, je neznani zločinec skozi okno ustrelil Franca Ocvirka, prevžitkarja v Slavisjivesi št. 7, ko si je samoten kuhal večerjo. Zadeba ga je s šroti in levo hrbitno stran. Ustreljeni Ocvirk je tekel še nekaj korakov za zločinem, ki je pa kmalu izginil v temi. Potem je šel še do bližnjega soseda Gračnerja, kjer se je onemogel zgrudil. Prepeljali so ga sosedje še isti večer v bolnico v Celje. Rane niso smrtne. — Strela je vrezala v nedeljo, dne 10. t. m., zvečer v hišo Andreja Amona na Blatnem vrhu št. 6. Hiša je pogorela do tal, le hlev so oteli sosedje. Pogorelec je malo zavarovan.

Reguliranje Save pri Brežicah. Gradbeno vodstvo je pričelo pri Brežicah regulirati savsko strugo. Sedaj zabiljajo pilote v svrhu naprave takozvanih Wolfsovih zaves. Delo se je pričelo zapadno od vasi Mihalovec.

Sreski kmetijski referent v Novem mestu g. Fran Matlasek vprizori tekton jeseni (novembra) enodnevno ekskurzijo kmetovalcev v Zdečino na Hrvaškem. Ogledali si bomo ribogostvo z glavnim ribolovom ribnjaka 430 oralov velikega, uspešno živinorejo, amerikanski način za okisanje krme in druge velezanimive naprave. Obiskovalci se boste čudili, kaj se da napraviti iz močvirja! Pravočasne prijave sprejema gori imenovani. Poskrbelo se bode za polovično vožnjo na železnici. Dan ekskurzije se sporoči kasneje.

Smrt v ognju. V Smledniku na Kranjskem je strašne smrti umrla dne 5. t. m. Marijana Štembil, zasebnica, ki je stanovala in pomagala pri svoji sestri, posestnici na Smledniku. Usodnega dne je domača gospodinja zakurila pod kotolom, da se skuga krma svinjam. Predno sta odšli s hčerjo na skedenj k delu, je naročila Marijani, naj malo pogleda na ogenj. Čez dobre pol ure, ko se gospodinja vrne v hišo, vidi dim, ki se je valil iz veže. V kuhinji pa je bil strašen prizor: Marijana je ležala za vratmi mrtva, njen truplo vse sezgan, le čevlj so še goreli na opečenih nogah. Domneva se, da uboga žena dolgo ni opazila, da se ji je vnela obleka; tudi rana na čelu znači, da je bržkone, ko se je zavedla, da gori, hitela proti večnemu pragu, a se je najbrže spodtaknila in padla, pri čemer je ali omedela, ali pa se vsled strahu sploh ni mogla dvigniti več, ker je bila pač hipoma vsa v ognju.

Zverina. V Lačaraku v Slavoniji je kmet Miša Čuganj brez povoda sredi vasi ubil vaškega pastirja Vuletiča, ko se je nekoliko pijan vratil domov. Isti Čuganj je že pred 20 leti ubil nekega kmeta in odnesel za to pet let ječe. Kasneje je zopet ubil nekega človeka in je bilo pogojno obsojen na večletno ječo. Sedaj je ubil starega vaškega pastirja, Čuganja so zaprli.

Večkrat čitamo različne oglase, kako si ta ali ona tvrdka prizadeva privabiti kar največ odjemalcev in to na prav različne načine. Tvrda Frane Mastek v Mariboru tam na Glavnem trgu se pa le redkokedaj oglaša po časopisu. In še to stori vedno le tedaj, če se ji posreči kupiti večje partie dobrega blaga po izredno nizkih cene-

sonetni venec o Sv. Alojziju. Za njim je nastopil domači govornik Ljudevit Domanjko ter govoril v ognjevitih besedah o Alojzijevi zaobljubi. Mil. g. kanonik je priporočal viteštvu sv. Alojziju. Pa tudi zastopniki sosednih mladeničkih organizacij so lepo govorili. Popoldne so domači Orli uprizorili fantovske žaloigre, v satovih verigah, ki jo je Lj. Domanjko prestavil iz hrvaškega. Igra je gledalce do dna duše pretresla. Mladenci, vtisnite si nauke s tega shoda globoko v spomin in ravnajte se po njih!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo vabi svoje člane na občini zbor dne 24. oktobra po večernicah v Pergerjevi uti. Na sporednu so poročila odbornikov, poučen govor, volitve in predlogi. Prinesite si svinčnike seboj!

Sv. Jernej pri Ločah. Na tukajšnjem šolskem odru se bo na občino željo prihodnjo nedeljo, dne 17. oktobra ponovila lepa ljudska igra »Pred vaškim znamenjem in burka «Damoklejev meč»! Vsi prijatelji nedolžne zabave, srčno vabljeni!

Slov. Konjice. Za tombolo, katero prirede Katoliško izobraževalno društvo v nedeljo, dne 17. oktobra vlada splošno zanimanje in se pričakuje velika udeležba občinstva. Iz ozira, da bi znala biti obsežna društvena dvorana premajhna, se vrši v slučaju lepega vremena tombola na letnem telovadnišču za Katoliškim domom, in sicer točno ob 3. uri popoldne. Po tomboli v dvoranji uprizoritev burke »Miha, držni zrakoplovec« in družabni večer s sodelovanjem splošno priznane omladinske godbe iz Maribora. Kdor se hoče osrečiti z bogatim dobitkom, kateri so zelo številni, naj si pravočasno oskrbi tombolske karte, ker zadnje dni jih ne bo več dobiti. Pridite, ne bo vam žal; vstopnine ni. Bog živi!

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 24. t. m., ob 3. uri popoldne pod kozolcem gosp. Franc Vašla dve igri (burki enodejanki) in sicer: »Za nogavice« in »Vse naše«. — Po končani igri pa se bomo preselili v obsoblje gostilničarja gosp. Ferdo Vašla, kjer bode krasno prirejena »Vinska trgat« nudila lepo grozdje naših pridnih vinograd-

nah, ker si s tem najlažje in prav sigurno poveča krog svojih zvestih odjemalcev. Omenjeno še bodi, da princip te tvrdke ni samo, da je stranka ceno postrežena, temveč da dobi tudi trpežno blago. Za letošnjo jesen in zimo se nam je vsled naših dobrih inozemskih zvez posrečilo nabaviti velike množine dobrega češkega blaga in, kar bo vsakega najbolj zanimalo, po veliko nižjih cenah kot so bile do zdaj. Da pa ni to mogoče samo prazna reklama in da je da si samo ogledate blago in cene, pa že postanete stalni temu tudi res tako, zadostuje, kadar se mudite v Mariboru, odjemalec. Kdor pa do sedaj še ni bil odjemalec tvrdke Mastek, naj, če gre v Maribor, vtakne v žep to številko »Slovenskega Gospodarja«, da spotoma ne pozabi naslova: Franc Mastek, manufakturina in modna trgovina, Maribor, Glavni trg 16.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali na sedmini za pokojno Magdaleno Petrič v Gočovi 70 din. — V Sv. Rupertu v Slov. gor. se je povodom blagosavljanja novega križa pri Vincencu Letniku na Zavrhu nabralo med gosti za Dijaško kuhinjo 80 din. Bog povrne!

Za Dijaško kuhinjo se je nabralo na sedmini po umrli Antoniji Kravči pri Janezu Matjašu v Žetarjevi, župnija Sv. Lenart v Slov. goricah Din. 62.— Bog plačaj.

Javna zahvala. Podpisani Mihael Hrastnik, posestnik v Brstniku št. 16 pri Laščem, se zdravniku gospodu dr. Iv. Lovšinu v Laškem na tem mestu javno zahvaljujem, ker me je to leto iz zelo nevarne bolezni dvakrat popolnoma ozdravil, ravno tako pa mojo ženo in mojega 20. letnega sina. Zato ga vsem kar najtopleje priporočam. Mihael Hrastnik.

Pisma iz domaćih krajev.

Prevalje. Dne 11. t. m. se je poročil gospod Josip Plešivčnik, sin uglednega veleposestnika in lesnega trgovca na Dobrem dvoru z gdč. Poldiko Pristov. Želimo mlademu Plešivčniku istotako blagoslova božjega, kakor ga je bil deležen njegov neumorno delavni oče, ter isto kremenito kmečko zavest in ljubezen do kmečke zemlje, kakor napoljuje njegovega očeta.

Vurberg. Že v noči od 21. na 22. septembra je izginila nezadoma zakonska žena Roza Šešerk, rojena Muršec v Spodnjem Grajenšku. O menjeni ni od tega časa ne duha ne slaha in gre v tem slučaju gotovo za zločin, ki se še bo pojasnili.

Vurberg. Letos nas je Bog blagoslovil z ljubim sadjem, katerega vožijo ljudje na vse strani, samo škoda, da so cene sadja v primeri z letošnjo draginjo prenizke. Veliko škodo pa ljudstvo trpi radi raznih prekupecov in mešetarjev, kateri še zeleno sadje kupujejo po slepih cenah, jabolka še nimajo svoje teže, zraven tega pa naše sadje zgubi ugled na tujih tržiščih. Nekaj naših sadjarjev je postavilo svoje sadje tudi na sadne razstavo v Ptiju, posebno častno mesto je zastopala tukajšnja grajsčina po zaslugu ekonoma g. Kegl-a, ki je prejel tudi prvo diploma in še osebno priznanje velikega župana dr. Pirkmajera. Castitam! Dne 10. t. m. pa je naša sadarska podružnica napravila domačo sadno razstavo v domači šoli, da lahko ljudje spoznajo različne sorte, posebno pa, da se določi, katere vrste sadja naj se pri nas cepi v bodoče. — Vinsko trgat bodo imeli samo tisti, srednje povoljno, kateri so pridno škopili in žvepljali. — Meseca majja je bila na tukajšnjem Herbersteinovem veleposestvu agrarna komisija, pod vodstvom g. Fašnerja, inšpektorja iz Beograda. Takrat se nam je obljubilo, da se v jeseni gotovo zemlja deli. Sedaj je jesen tukaj, bi pa gospode prosili, naj nam naznanijo, na katero jesen so sploh misili, da ne bodo ljudje po nepotrebni napadali tukajšnjih agrarnih zastopnikov, da se nič ne brigajo.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Tudi pri nas se najdejo ljudje, ki dopisujejo v protversko »Domovino«. Tem ljudem je le glavno, da hujskajo in blatio »klerikalce«, drugega ne znajo. Dopisnik, napredni kmet, se jezi na Slov. Gospodarja, ker piše naš dopisnik, kako veseli so ljudje dohodnine. V občini Koreni je bilo v času, ko je bil napredni župan, 44 posestnikov, ki so plačevali dohodnino, danes samo reci triindvajset kljub temu, da imamo ogromen proračun 13 milijard. Ali so potem klerikalci tisti, ki ljudi farbajo, ali jim pomagajo? Gospode napredni kmetje, ali vam je res delo sedanjega občinskega odbora trn v peti. Radi verjamemo, kajti sedaj se popravljajo ceste redno vsako leto dvakrat in zidajo mostovi, akoravno je samo 100 odstotkov občinskih doklad, preje v dnevih napredne komande pa 120 odstotkov; ceste so bile strašno slabe, zraven tisočki primanjkljaja, ali ni bilo to napredno gospodarstvo in po njem se vam zopet cedijo sline! Seve, vas tudi posojilnica bode v oči. Vas ubogi naprednjaki pa pomilujemo, da se preparete za stranko, podobno potapljalci se ladji, katero je njen krmar sam zapustil ter šel raje na drugi krov, seve, vi tega ne razumete. Sokola pa vam ne zamerimo, ker je napravilo tukaj 60 Sokolov res več, kot 130 Orlov, namreč pri sodih, kajti gostilničar je bil zadovoljen.

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. V naši romarski cerkvi bomo prihodnjo nedeljo, 17. oktobra slovesno obhajali god sv. Martjane Alak, učenec presv. Srca Jezusovega in ob enem praznik Srca Jezusovega posvečenih družin. V ta namen bo na predever ob 5. uri kratka pridiga in večernice ter spovedovanje. V nedeljo pa dvojno opravilo in skupno sv. obhajilo vseh članov

nikov. Ker bode cela prireditev precej mična ter zanimiva, in je čisti dobiček namenjen za zgradbo novega Društvenega doma, se vladivo vabite vsi sosedje od blizu in daleč, posebno pa družljubci poštenih društev, da nam pripomorete doseči naš namen, zgraditi dom, ki naj bude šola verske izobrazbe, nam in našim naslednikom. Torej bratje, ohrabrumo se in pogumno na delo! Na veselo svidenje v nedeljo v Št. Andražu! — Odbor.

Odsek Orel Gornja Ponikva priredi dne 17. oktobra bogato tombolo v župnikovi uti. Začetek koj po večernicah.

Prva prireditev v Tremerjih bo igra »Zdravnikov strežnik«, katero priredi 17. oktobra (na Lukeževu nedeljo) domači orlovske odsek. Da vidimo delavnost naše mladine, se udeležimo v obilnem štetilu.

Proslava šestletnice koroškega plebiscita. Prosvetno društvo v Šmarju pri Jelšah bo skupno s podružnico Jugoslovanske Matice obhajalo spomin na oni dan pred šestimi leti, ko smo izgubili del našega slovenskega naroda na Koroškem. Ker teh naših bratov ne moremo in ne smemo pozabiti, je naša dolžnost, da vedno in vedno z nova dvignemo svoj glas in zahtevamo za naše slovenske Korošce pravice in svobodo. Proslava se bo vršila v Katoliškem domu v nedeljo, dne 17. oktobra, ob pol 3. uri, takoj po večernicah. Spored slavnosti bo sledile: Najprej bo deklamacija, nato simbolična vaja po napevu koroške narodne pesmi »Gor čez izar«, zatem slavnostni govor in končno lepa narodna igra »Miklova Zala«, ki predstavlja dogodek iz časov, ko so še Turki plenili po naših krajinah. To igro je šmarsko Prosvetno društvo z velikim uspehom igralo prvo nedeljo tega meseca in je splošna želja občinstva, da se ponovi. Ker je zato sedaj ob obletnicni plebiscita najlepša prilika, jo društvo ponovi in vabi vse prijatelje iz bližnje in daljne okolice, da se slovensnosti udeleži. Vstopnina znaša 3 dinarje, sedeži 6 dinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor Prosvetnega društva in podružnice Jugoslovanske matice.

Srcu Jezusovemu posvečenih družin in ponovitev posvetitve. Člani božjemu Srcu posvečenih družin iz domače in iz sosednjih župnij, na veselo svidenje!

Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah. Zadnja povoden je pri nas prizadela občutno škodo mlinaru Francu Kocmutu v Trnovcih; izpodjedla in odnesla mu je močni betonski jez pri mlinu, podrla široki nasip, iztrgala pilote in odnesla še veliko zemlje. Jez je zdaj sploh neraben in mlin ne more mleti, ker nima vode. Popravila bodo zahtevala izredno veliko vsoto. — V soboto, dne 9. oktobra je pogorelo ob 10. uri zvečer preša na posetitev Franca Tašnerja v Črmlji. Radi močnega viharja so bila v nevarnosti tudi druga gospodarska poslopja, vendar se je posrečilo, jih rešiti. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti pri prešanju. — Zadnji čas je zbolelo zopet več otrok na španski bolezni; boli jih glava, bolečine imajo v želodcu, bruhičajo močno ter imajo veliko vročino. Vedno še so ovitki in čaj najboljše zdravilo zoper to mučno bolezni.

Sv. Križ na Murskem polju. Dne 6. t. m. je Bog k sebi poklical po enoletni bolezni nad vse priljubljene in spoštovanega posestnika Ivana Vrbanjaka iz Ključarovca. Pogreb rajnega se je vršil dne 8. oktobra. Prisrčna hvala preč. duhovščini, pevskemu zboru in drugim, ki so rajnega spremili na zadnji poti. N. v. m. p.!

Sv. Peter v Sav. dolini. Dne 10. oktobra je priredil Jožef Koželj, načelnik požarne brambe veselico. Na vabilo so zapisali: »Za raznovrstno zabavo vse najboljše preskrbljeno. — Ples!« Omenimo le njen konec: veselici so se na koncu stepili. Gotovljenskega Jošta sin je potegnil nož in močno ranil Žgankovega Nestelna. Pilo se je celo noč in še drugo jutro, ko je zvon vabil k pogrebu dobre žene Marije Mastnak, je raskavo vpitje vinjenih veseliciarjev pohujševalo v šolo idoče otroke. O policisti ur neve v sedanjem času nikdo ničesar več; nekatrim je vse dovoljeno, pa le v škodo slovenskega ljudstva. — Na višjo pedagoško šolo v Zagreb se je te dni podala naša Šentpetranka, odlična učiteljica gdč. Angela Ocvirk, načelnica marijanske kongregacije učiteljic. Usposobila se boda za učiteljico meščanskih šol. — Tukaj še vedno živi in uči gdč. Franja Novak, čeprav je že pred dvema leti pismeno izjavila, da pro

No to treba ugotoviti nastopno: Jeruzalem in naštetni vrhi ležijo res v ormožkem okraju, toda bližje Ljutomeru kot Ormožu, ker teče meja med obema okrajema brez oziroma na gospodarske potrebe prizadetih občin po razvodnici med Muro in Dravo. Obmejne občine ormožkega okraja se nagibajo v Ljutomer, kamor hodi precejšnji del njih prebivalcev celo k maši in vsak dan nakupovat. Razdalja do Ljutomera je 1–1½ ure, do Ormoža pa cele 2–3 ure. Na vseh starejših zemljevidih so vinorodni vrhi med Muro in Dravo označeni kot Ljutomerske gorice, na nekih novejših še kot Ljutomersko-ormožke. Kako je po trditvi članekarja takrat, ko je Ormož že imel železniško zvezo, dobilo vino s teh vrhov ime po Ljutomeru, ki še ni imel železnic, to pa je docela čudna stvar.

Toda če vse okoliščine dobro premislimo, ni prav nič čudna.

Vrhi, ki jih našteva navedeni člankar, rodijo res dobro kapljico, toda vina, ki rastejo še bližje Ljutomeru, kakor v Železnih dverih, v Grezovščaku, na Slamnjaku, Podhamru, v Nunski grabi, na Frajščaku, na Podgrajskem vrhu in tudi na Kamenščaku, so mnogo boljša, ker so sladkejša, imajo izvrsten buket in manj kislino ter so, kar je glavno, bolj harmonična in zaradi tega finejsa. Za znalca vin ni nobena tajnost več, da raste izborno vino Ljutomerskih gorice v Jeruzalemu, prekašajo ga pa po vse hlastnosti njegovi najbližnji sosedji: Železnodverčan, Slamnjak, Grezovščak in drugi.

Da je vino iz zgoraj naštetih vrhov res izvrstno, to so spoznali že naši predniki in vsi, ki so čislali dobro kapljico, zato so celo vino iz bolj oddaljenih vrhov, ki je bilo podobno ljutomerčanu, krstili na isto ime. Že takrat, ko še ni bilo železnice, je bil sloves ljutomerčana takšen, da so kupci iz gornjih delov bivše Štajerske hodili v Ljutomerske gorice po vino v vozovi ter ga spravljalni v Gradec, v vzhodni Štajeri itd. Sloves ljutomerčana izkorisčajo še danes vsi vinogradniki tja do Drave. Dandanes deluje celo v Središču ob Dravi vinarska zadruga z imenom »Ljutomerčan«.

Dne 17. oktobra t. l. priredi vinarska zadruga v Ljutomeru vinsko razstavo. Takrat se lahko vsakdo prepriča, da slonijo gornja izvajanja na dejstvih in da ni mogoče uničiti imena »Ljutomerčan« in njegovega slovesa s praznimi trditvami in novo izmišljenimi vinskimi markami. Dne 18. t. m. pa se vrši na istem mestu predavanje o škodljivem vplivu brezmrnosti v alkoholu s skioptičnimi slikami v prvi vrsti za mladino, kakor tudi za odrasle. Predavanje se vrši ob 9. uri dopoldne in ob treh popoldne.

Vsi prijatelji, ki se zanimajo in ki ste za prerod našega naroda in tudi tisti, ki hočete v slikah videti, kako ugonablja brezmrnost v alkoholu, pridite v prav obilnem številu!

Razstava vina v Ljutomeru. Vinarska zadruga v Ljutomeru priredi sodelovanjem kmetijske, sadarske in čebelarske podružnice v nedeljo, dne 17. in v pondeljek, dne 18. t. m., v dvorani Katoliškega doma v Ljutomeru razstavo z vino, grozdjem, sadjem, brezalkoholno pijačo, čebelarstvom in raznimi drugimi kmetijskimi pridelki. Razstava se otvorja v nedeljo, dne 17. t. m., ob 9. uri dopoldne, in je združena z raznimi strokovnimi predavanji o vinoreji, sadjereji, kletarstvu, kmetijstvu, čebelarstvu itd., ki so velevažna za vsakega, ki se peča z omenjenimi pridelki. Razstava običaže g. veliki župan mariborske oblasti, kateri bo obdaroval najboljše razstavljalce s častnimi priznanji. Razstavljalni predmeti, t. j. vino, grozdje, sadje in drugi kmetijski pridelki, se bodo sprejemali od četrtna, dne 16. t. m., ob 8. ure dopoldne naprej v dvorani Katoliškega doma. — V pondeljek, dne 18. t. m., bo ob 9. in 15. uri predavanje s skioptičnimi slikami o alkoholizmu in je isto namenjeno v prvi vrsti za mladino, kakor tudi za odrasle in vse prijatelje trezrostnega gibanja. Pridite v obilnem številu!

NOV NAČIN GNOJENJA?

Našo javnost je zopet presenetila nova iznajdba, takozvani elektroterro-aparat.

Neka švicarska tvrdka razširja po svojem zastopniku indirektno gnojenje zemlje z električnim tokom. V ta namen je napravila in spravila v promet pripravo, oziroma aparatu, ki je navidezno silno spremno in umno sestavljen in ki utegne zadiviti in na prvi pogled pridobiti marsikaterega našega poljedelca, oziroma kmetovalca. Tvrda in njeni zastopniki Vam kličejo samozavestno in zmagovalno: »Ni Vam treba nič več gnojiti, umetna in naravna gnojila so Vam nepotrebna, nabavite si elektroterro-aparat in poskrbljeno Vam je za vse čase in stalno za gnojenje z električnim tokom, ki se tvori v zraku!« Kaj je vabljivejše kot takale reklama? Vsakdo bi si hotel prihraniti stroške in delo z zamudnim in dragim naravnim in umetnim gnojenjem.

Zaljubog Vam moram povedati, da tudi elektroterro-aparat ne more uresničiti tega našega lepega sena. Imel sem letos priliko študirati učinek in delovanje tega aparata na državnemu kmetijskemu preizkusnemu postaji v Admontu. Aparat za navadno pridobivanje elektrike iz zraka obstoji iz ene povsem navadne pokočne magnetične palice, ki končuje v šopu železnih igel, in iz ene prečne palice, ki mora biti, da zgleda stvar še bolj mistično, natančno uravnanata v smeri sever-jug. Vsa priprava je nameščena na navadnem telefonskem drogu. Od aparata vodi žica, ki se mora napeljati v zemlji v smeri prečne palice. Delovanje aparata in žice se razteza baje na razdaljo 3 m na levo in na desno. Za celo pognojenje kake površine bi bil torej potreben na vsakih 6 metrov 1 elektroterro-aparat, ki stane 100 šilingov, oziroma 800 dinarjev. Da bi bila instalacija te priprave izvanredno draga, je jasno. Vendar pa če bi bilo delovanje elektroterro-aparata uspešno in zadovoljivo, bi ta priprava kljub temu ne bila predraga in bi bila naravnost idealna.

Ugotovili pa smo, da je učinek tega aparata absolutno ničesar in da ne kaže prav nobenega uspeha. Ne na poskus nem polju in tudi ne pri elektroskopu.

Uporabljali smo za ugotovitev elektrike navodno pridobljene elektrike po elektroterro-aparatu tako fine in občutljive elektroskope, ki se oglašajo na vsak, tudi najslabši

električni tok v človeškem telesu — pri elektroterro-aparatu vendar le-ti niso pokazali niti najmanjšega toka.

Ne da se oporekati, da bi električni tok ne pospeševal presnavljanje v zemlji, vendar je pospeševanje presnavljanja in rodovitnosti dandanes električnega potom še veliko predrago. Mogoče je že eden ali drugi opazil, da se je mesto, na katerem je udarila strela, še dolgo let pozna po bujnješi rasti rastlin. Resnica je torej, da so v zraku velikanske množine neizrabljene elektrike, vendar dozdaj te silne naravne energije. Najmanj pa je za to nalogu uporabljen elektroterro-aparat, ki zasleuje več ali manj spekulativne namene.

Sodba o gnojenju potom te priprave je torej enaka kot sodba o Azoformu in Nitraginu v kulturah: o preparatih, oziroma glivicah, ki so navodno v stanu dovajati vsem rastlinam iz zraka redilne snovi, pred vsem dušik, in ki so v praksi popolnoma odrekle.

S tem splošnem opisom sem samo hotel opozoriti našo javnost, da ne nasede eventualnim vabam, ki so jih objavili sicer povsem resni ilustrovani nemški in tudi že jugoslovanski listi.

Fran Wernig, Gornjigrad.

Mariborski trg dne 9. oktobra 1926. Toplejše vreme je privabilo to pot še več kupcev na ta prav dobro založeni trg, kakor običajno. Bilo je 43 s svinjskim mesom, 28 z zeljem, čebulo in zelenjavjo, 16 s krompirjem in 22 s sadjem naloženih voz na trgu. Slaninari so prodajali svoje blago kakor običajno po 10.50 do 25, oziroma po 14 do 17 D (na debelo) kg; domači mesarji so ostali pri svojih dosedanjih cenah. — **Perutnine** je bilo okoli 800 komadov in se je prodajala po 12.50 do 85 D komad, domači zajci 5 do 25 D komad. — **Krompir** so prodajali po 5 do 6 D mernik (7 in pol kg), oziroma 1.25 do 2 D kg, solata 2 do 4, čebula 3 do 5, paradižniki 2.50 do 4, kislo zelje 3 do 4, kisla repa 2 D kg; kumarice 0.25 do 2, karfili 2 do 7, ohrov 0.25 do 2, zeljnate glave 0.75 do 3 D komad. — **Mlečni proizvodi:** mleko 2 do 2.50, mlečna 12 do 14 D liter, maslo surove 36 do 40, kuhano 36 do 48, čajno 50 do 60 D kg. — Jajca 1.50 do 1.70 D komad, med 25 do 30 D kg, sirček 1 do 8 D hlebček, fižol, ki se izvaja v veliki množini v Italiji 2 do 2.50 D kg. Sadje: hruške in jabolka (so dražje) 3 do 7 česplje (so dražje) 3 do 5, breskev 3 do 6 D kg, grozdje 8 do 12 D kg, limone 0.75 do 1.50 D komad; kostanj surovi 2.50 do 3.50 D, pečeni 7 do 8 D liter. Cvetlice: kljub bližajočemu se koncu jeseni, se prinaša še vedno precej cvetlic na trg, ker jih ljudje še vedno radi kupujejo. Cene: 0.25 do 5, z lonci vred 15 do 50 D komad. — Lesena in lončena roba 1 do 80 D komad, brezove metle 2.25 do 5 D komad, koružna slama 25 do 30 D vreča. Leseni ročni vožčki 100 do 300, lesene kočije 1500 do 2500 D komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 6. t. m. so kmetje pripeljali 16 vozov sena, 4 voze otave in 11 vozov slame, v soboto, 9. t. m. pa 8 vozov sena, 2 otave in 6 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 75 do 100, otavi 70 do 85, slami pa 40 do 50 D za 100 kg.

Mariborsko semjsko poročilo. Sejem dne 12. oktobra 1926. — Povprečne cene za različne vrste živali: debeli voli 1 kg žive teže od 7 do 8.50 D, poldebeli voli 6 do 6.50, plemenski voli 5 do 6, biki za klanje 5 do 7.25, klavne krave debele 6 do 7, plemenske krave 5 do 6, krave klobasice 3.25 do 4.50, molzne krave 5 do 6, breže krave 5 do 6, mlada živina 6 do 8. Prodalo se je 356 kom. (66 za Avstrijo). — Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 10 do 18 D, meso bikov, krav, telic 12.50 do 19, teleće meso 10.50 do 27 D. Prignalo se je 8 konj, 11 bikov, 219 volov, 290 krav, 4 teleta; skupaj 532 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinski sejem dne 8. oktobra 1926 se je pripeljalo 633 svinj, 2 ovc in 2 kozi. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tedno starci komad 62 do 100 din., 7—9 tednov 125 do 150 din., 3—4 mesece 250 do 300 din., 5—7 mesece 420 do 450 din., 8—10 mesecev 525 do 550 din., 1 let 1000 do 1200 din., 1 kg žive teže 9.50 do 10 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17 din., koza komad 150 din. Prodalo se je 210 svinj in 1 koza.

Hmeljska svetovna letina 1926. Po četrtem mednarodnem hmeljskem kongresu ustanovljeni Srednjeevropski hmeljski biro je na podlagi temeljnih poizvedovanj o letini v posameznih, hmelj prideljujočih državah prisel do sledečega rezultata: Nemčija 63.500, ČSR 171.500, SHS 55 tisoč, Francija 62.000, Poljska 30.000, Belgija 32.000, Avstrija, Ogrska in Rumunija 2500, skupaj torej 417.000 stotov po 50 kg. Anglija 260.000, Amerika 230.000, Avstralija in Nova Zelandija 20.000, skupaj 510.000 stotov po 50 kg. Svetovna letina se ceni torej na okroglo 927.000 stotov po 50 kg. Po izvestju tvrdke Johann Barth in sin v Nürnbergu znaša svetovni konzum 1.207.950 stotov hmelja po 50 kg, torej se kaže primanjkljaj 208.950 stotov. Za izdelovanje svetlega piva se uporablja le srednjeevropski kvalitetni hmelj, ki ga bo le 417.000 stotov, približno za 50.000 stotov manj kot v minulem letu. Rusija pri tem računu ne pride v poštev, ker se od nje ne more dobiti zanesljivih podatkov. Anglija in Amerika pa izdelujeta le temna piva in uporablja v to svrhu svoj lastni hmelj.

Za razvedrilo.!

Otroško vprašanje. Oče je prišel domov in povedal, da je soseda zdravnika Bog k sebi poklical. Sinček pa je očezal: »Oče, ali je Bog bolan, da je zdravnika k sebi poklical?«

Korist vode. Učitelj je v šoli otrokom modro razlagal korist vode. Konečno je vprašal, če kdo ve še kakšno korist vode. Pa je vstal Jurček in rekel: »Če bi ne bilo vode, bi se mi ne naučili plavati, pa bi vsi potonili!« Seveda so se mu smejal. Najbolj se je rejal Jožek, pa ga je učitelj vprašal, naj pa on pove še kakšno korist. Nekaj časa je premisljeval, potem pa je rekel: »Če bi ne bilo vode, bi mi ne mogli na otok bleški!« Seveda so se mu vsi smeiali. Le eden se je resno držal ves čas. Učitelj ga je vprašal, kaj mu je, deček pa je odgovoril: »Moj oče pa večkrat pravi, da voda še v čevljih ni dobra!«

Iz šole. Učitelj: »Telesa, skozi katera vidimo, so prozorna telesa. Imenuj mi sedaj kako prozorno telo!« — Uče nec: »Luknja pri ključavnici!«

Dokaz. Kmet sosedu: »Pojdi z menoj na en kozarec v gostilno!« — Sosed: »Ne smem, veš, sem potem drugi dan ves pobit!« — Kmet: »Oprosti, nisem vedel, da imaš tudi ti tako hudo ženol!«

Zakaj imamo oči? Mamica razlagata hčerkici, zakaj da imamo oči. Hčerkica pa jo prehit in reče: »Jaz itak vem, zakaj imamo oči! Zato, da jih zapremo, kadar spimo!«

Nedolžnost. Mamica: »Kje si bila tako dolgo?« — Anica: »Kopali smo se!« — »Kdo je to, smo se, dečki ali deklice?« — »Tega pa ne vem, ker nismo imeli obleke!«

Pri optikarju. »Rad bi očala kupil.« — Prodajalec: »Ali taka da se bo od blizu videlo, ali od daleč?« — Kupec: »Taka, da se bo videlo skozi.«

V ječi. Duhovnik jetniku: »Vi ste še takoj mlad, pa ste že v zaporu! Kaj si bo mislil o vas ubogi vaš oče?« — Jetnik: »Kaj si misli moj oče o meni, lahko takoj izveste. Je zaprt kar v sosednji celici.«

Smola. Postopač sloni na mostu in si ogleduje zadnji dinar ter premišljuje, kaj bi z njim naredil. V tem mu pa smukne dinar z dlani v vodo. Postopač gleda za njim in vzduhne: »Vtopil bi te bil, tako ali tako, toda v vodi ne!«

E. Rakovec:

Nevenljivi spomini na Rim.

Želja mojega življenja se je izpolnila videl sem večno mesto, videl sem papeža. Najlepši spomin mi je zdaj ostal, ki ga nobena stvar ne bo izbrisala. Kako je moje srce veselo in zadovoljno! Klečal sem na grobovih sv. Petra, Pavla, Ignacija, Alojzija, apostola Jerneja, sv. Frančiške Rimiske sv. Cecilijs, sv. Katarine Sienske, sv. Aleša, sv. Benedikta Labra, sv. Lovrenca, sv. Štefana, sv. Klementa, sv. Cirila, sv. Sebastijana, sv. Monike, sv. Frančiška Asiškega in sv. Antonia Padovanskoga. Obiskali smo grobove papežev, posebno Pija X., ki ga kakor svetnika častijo. Molili smo v Koloseju, kjer je toliko tisoč mučencev prelilo svojo kri. Iz ene cerkve smo kar hiteli v drugo, vsaka si jajnejša od druge, v vsaki se je dalо s polno dušo moliti. Čutili smo se kakor doma pri materi sv. Cerkvi. Ves mestni sijaj pred lepoto in svetostjo cerkva izginja. Polno je še razvalin starega cesarskega poganskega Rima, ki so me zelo zanimali, ker sem bil profesor latinščine in grščine. Vsa mogočnost rimskega cesarstva je bila tam in je vendar padla v prah pred lučjo sv. naše vere. Da, v Rimu se vidi, da papež in Cerkev obvlada ves svet. Ko smo hodili od cerkve do cerkve, smo srečevali vedno nove romarje iz vseh krajev sveta. Vprašal sem te in one tujce, od katerih so pa bili: Dunajčani, Würtemberžani, Južnoitalijani iz Apulije, Francozi, od jezera Como v severni Italiji, Sardinci itd. Srečevali smo se povsod. V soboto smo bili od papeža v avdijenci sprejeti ob enih »popoldne, v veliki dvorani smo jih čakali. Ko so papež prišli, smo poklenili, šli so mimo vsakega, vsak jim je roko in prstan poljubil, potem smo šli v sosednjo dvorano, tam so papež sedli na tron, nam precej dolgo govorili laško in latinsko, nakar so naš škofov nihj besede slovensko tolmačili; nazadnje so papež nas in naše

Hlapčevska družina z večimi de-
lavskimi močmi se sprejme ta-
koj. Prijave pri upravi velepo-
destva Herberštajn v Ptiju. 1374
3-1

Dva shrambna soda s 15 do 30
tl na prodaj pri meh. sodarstvu
Pichler, Maribor, Frančiškanska
ulica 17. 1371 3-1

Sadno drevje naročujemo v po-
polno zadovoljstvo pri I. slov.
drevesnic I. Dolinšek, St. Pavel
v Savinjski dolini. Zahtevajte
cenik! 1357

Pletene jopice, bluze, oprsnike,
robce in sploh vso pleteno oble-
ko za moške, ženske in otroke si
najlaže izberete in najceneje ku-
pite tam, kjer se izdeluje in to je
edino v strojni pletarni Marije
Vezjak v Mariboru, Vetrinjska
ulica 17. Prodaja se na trgovce
tudi na debelo. 1361 3-1

Brezalkoholna Producija v
Ljubljani, Poljanski nasip 10,
pošte vsakemu naročniku Slov.
Gospodarja zanimiv cenik brez-
plačne. Zahtevajte ga takoj; ne
je vam žal! 863

Vinske sodne različne velikosti,
prodaja F. Gnilšek, trgovec z vi-
nom v Mariboru, Razlagova ul.
št. 25. 1404

Kupujem stalno borov, smrekov
in jelkin les za rudokanje. Plačilo
zajamčeno. Ponudbe na Dragotin
Korošec, Rečica ob Paki. 1401

Prodaja se 7 novih sodov s 300 l
in 450-600 l po dnevni ceni pri
Muhičevih na Ženiku (Sovjak).
p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 1414

Dve sušilnici za hmelj, sistem
Lorber-Hahn, so na prodaj. Ve-
likost 4% kv. m, ter se zamorejo
postaviti v vsako gospodarsko
poslopje brez posebne stavbe. —
Pojasnila daje Edvard Kukec v
Zalcu 7. 1384

Hrastov okrogel les, kakor tudi
cele hrastove gozdove kupuje
proti takojšnjemu plačilu elek-
trična žaga M. Obran, Maribor,
Tattenbachova ulica. Istotam se
išči tudi en večji smrekov in bu-
kov gozd za kupiti. 1400

Več praznih, novih vinskih sodov
polovnjakov s 315 litri in manj
na prodaj. Waigand, Maribor,
Kopitarjeva 6. 1402 2-1

V dekliškem zavodu usmiljenih
sester v Wundschu pri Graedu
prične v mesecu novembra tečaj
za ročna dela. Poučevalo se bo:
v šivanju, v prikrojevanju, go-
spodinstvu in muziki. Sprejemajo
se dekleta s 14 letom. Mesečna
oskrbnina znaša 300 do 400 D. Za
pojasnila se je obrniti na
Mädchen Erziehungsanstalt in
Wundschu bei Graz. 1395 2-1

Posestvo na prodaj. 7 oralov v
Radahovi hiši št. 17, ob glavni
cesti v bližini Sv. Lenarta v Slov.
goricah. 1413 2-1

Za svoj vinograd v Slovenski
Bistrici iščem razumnegra, pošte-
nega in delavnega viničarja. 3-4
delavci. Nastop 31. oktobra. Pi-
šite na: Vladimir Vošnjak, Ptuj.
1397 3-1

Oskrbnik (šafer) se išče za večje
posestvo v Savinjski dolini, z
večletno prakso, trezen, starejšo
do 35 let, neoženjen, tudi brez
strokovne šole, najraje kmetsko-
ga fanta. Hrana, stanovanje in
periло v hiši. Plačilo po dogovoru.
Prepisi spričeval naj se priložijo
prošnji. Ponudbe se naj pošljajo
na upravnštvo lista pod naslo-
vom »Šafer 1926«. 1383

R E S N I C A
je, da kupite: češko sukno, volneno blago, hlačevino, tis-
kovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srajce
in drugo različno blago najboljše kakovosti po znižanih
cenah samo v manufaktturni trgovini
pri Franc Lenartu naslednik
BERGANT BENJAMIN, PTUJ, SRBSKI TRG ŠTEV. 2
poleg glavarstva. 1290

Krasni nagrobni spomeniki
iz belega in sivega marmorja, kakor tudi pristne švedske
granitpiramide v različnih in vsestransko priznanih nizkih
cenah v veliki izbiri pri
J. F. PEYER, kamnosek
Maribor, Aškerčeva ulica 21 in Kersnikova ulica 7.
Kristjanske cene in dobro blago
se dobi pri
I. TRPIN V MARIBORU, GLAVNI TRG 17. 1331

Oglas v Slov. Gospodarju
imajo najboljši uspeh!

Starejši močen mož

se sprejmo kot oskrbnik za gospodarstvo 14 oralov v Ha-
lozah. Razumeti mora sadje- in vinorejstvo, nadzorovati
delavce in tri glave goveje živine oskrbovati. Javijo se naj
samo pravični in delavni prisilci z zahtevo plače, brez ali
s hrano in kje dosedaj zaposleni, na naslov: Šulter, poštno
ležeče v Ptiju. 1422

Fizikalno zdravilišče
v palači Okrožnega urada za zavarovanje delavcev

Ljubljana, Miklošičeva c. 20.

Pod strokovnjaškim zdravniškim vodstvom.

Otvorjeno s 1. oktobrom
splošno dostopno.

Vse zdravilne kopeli, hidro-, helio-, elektro- in mehano-
terapija, za revmatične in živčne bolezni, vnetja pri žens-
kih boleznih, boleznih srca in oživlja, arterioskleroza.

Odprto izvzemši pondeljek vsak delavnik od 8. do 12. in
od pol 15. do pol 19. ure, ob nedeljah in praznikih od 8.
do 12. ure in sicer ob nedeljah, sredah in petkih za žen-
ske, ob torkih, četrtkih in sobotah za možke.

Sprejemanje novih slučajev vsak delavnik od 8. do 9. ure.

V trgovini
Franc Kolerič, Apač

morate kupovati, ker
tam dobite dobro blago po
nizki ceni.

Velika Izberba blaga vseh vrst

Velika Izberba!

Najnižje cene!
Zimsko perilo, copate, rokavice, sviterje, klobuke, dežne
plašče, čevlje, čepice, kravate itd. nudi najugodnejše sploš-
no znana tvrdka 1403

Jakob Lah, Maribor
samo Glavni trg 2.

Dobro in poceni zimsko blago, obleke, platno itd.
se dobi pri
I. TRPIN V MARIBORU, GLAVNI TRG 17.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

r. z. z o. z.

se priporoča za tiskanje knjig, brošur, vabil, vizitk,
računov, lepkov in drugih tiskovin.

V Knjigarni in prodajalni Cirilove tiskarne na Koro-
ški cesti št. 5 in v Podružnici te knjigarne in proda-
jalne v Aleksandrovi cesti št. 6 dobiš dobro in poce-
ni: papir, pisarniški, pisemski, ovojni, svileni in pre-
šani za kin; svinčnike, peresa, ravnila, črnilo in
druge potrebščine; vsakovrstne knjige, leposlovne
in šolske ter razne molitvenike. 9

Sode vseh velikosti ima vedno v
zalogi Fran Repič, sodarsko pod-
jetje v Ljubljani, Trnovo. Cene
konkurenčno nizke. Postrežba
tečna, 1032 16-1

Borova debla

8 m dolga od 16 do 24 cm pre-
miera kupim večjo množino za
zimsko dobavo. Naslov v upravi.
1223 10-1

Najbolj ugoden nakup

vsačkovrstebla zimskega blaga za moške in ženske, kakor
tudi veliko izbiro gotove obleke za dečke od 75 din. na-
prej, gotove zimske suknje in obleke za moške nudl

Anton Macun

v Mariboru, Gosposka ulica 10, in v podružnici v Ptju.

Enriko
Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenjen.
Dobiva se v vseh
dobro osoritancih
kolonialnih trgovinah.

!!!Varčujte z denarjem !!!

pri nakupu manufakturnega blaga. Predno kupite, si oglejte velikansko zalogo
in čudovito nizke cene v

manufaktturni in modni trgovini

FRANC DOBOVIČNIK
Celje, Gosposka ulica 15

Stranke iz dežele dobe popust! — Krojači in šivilje posebne cene!

Na drobno!

1244

Na debelo

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa so le
JOSIP PETELINC-A

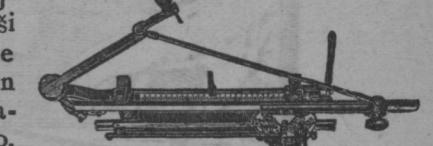
LJUBLJANA (blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

— znamke Gritzner, Adler in Phoenix —

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. — Istotam najboljši
švicarski pletilni stroji znamke
»Dubied«. — Pouk o vezenju in
krpanju brezplačen. Večletna ga-
rancija. Delavnica na razpolago.

Telefon 913

Sa m o d 60-

stane pri meni ena dobra budilka z friletnim pismenim jamstvom; tudi dobite že:

1 dobro nikel. anker-uro (3letno jamstvo) za 88 D
1 dobro sreb. žepno uro (5letno jamstvo) za 277 D
1 orig. nik. yDoxa-uro (10letno jamstvo) za 340 D
1 orig. nik. »Omega«-uro (10letno jamstvo) za 395 D
Zahtevajte brezplačno najnovješji ilustrovani cenik
od eksportne tvrdke švicarskih ur.

„Jupiter“, F. KNESER, Maribor
Aleksandrova cesta št. 27g.

Pozor!

Dijaki! Starši!

TISKARNA SV. CIRILA v Mariboru, Koroška cesta št. 5

in njena

PODRUZNICA v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo

ima na razpolago:

1. vse šolske knjige

za gimnazijo, realko, učiteljišče, trgovska šolo, za meščanske in osnovne šole.

2. vse druge šolske potrebščine

kakor: risalne sklade, risalne deske, risala, risanke, risalni papir, zvezke, radirke,
svinčnike, peresa, tuše, črnilo, rudečilo itd. — Cene zmerne. — Postrežba točna.

Za obilen obisk se priporoča cenj. dijaštvu in staršem:

PODRUZNICA CIRILOVE TISKARNE,

Aleksandrova cesta 6.

TISKARNA SV. CIRILA,

Koroška cesta 5.

Najboljše in zelo trpežno blago

za možke in ženske obleke, sukno, hlačevino, volneno blago, barhent, cefir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Sostarič, Maribor

ALEKSANDROVA CESTA.

RESNICA

je, da kupite: češko sukno, volneno blago, hlačevino, tiskovino, platno, svilene in caigaste rute, nogavice, srajce, števile in drugo različno blago najboljše kakovosti po znižanih cenah samo v manufakturni trgovini

„Pri solncu“

Za obilen obisk se pripreča!

DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG 8.

Deber glas gre v mesta in dežele
Ter tudi k nam so novice te prispele,
Da kupiš dobro manufaktурno blago in po ceni,
V mestu Celju, tam pri nemški cerkvi.
Ako nisi bil tam še osebno,
Glej, da zapomniš si za vedno,
Da v Celju je mnogo raznih trgovin,
In najcenejše kupiš vedno le pri

Valentin Hladin, Celje

Prešernova ulica.

Same hraven nemške cerkv!

1246

Priporoča se

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpus). Da ustreže ljudem, jih je oskrbelo Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 560 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 80 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusom) stanejo 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Belak & Inkret, Celje

Prešernova ulica 3

Električne inštalacije

telefonske, svenčne in signalne naprave. Radio-antene. Popravila transformatorjev, generatorjev, motorjev, raznih aparatov itd.

kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršijo točno in solidno, z večletno garancijo. Cene konkurenčne. Informacije, proračuni, načrti vedno na razpolaga.

Vodovodna inštalacija

naprava modernih higijeničnih kopelnih sob, klosetov. Teplovodne naprave, centralne kuhinje, popravila centralnih kuhinj, kotov, armatur, sesalnic itd.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavazo

Cankarjeva ulica 4

pleg davkarije (poprej pri »Barem volu«),
kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje.

Rentai in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje,
uspeha gotovo se radije!

Denar naložite

■ najboljše in najvarnejše ■

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Strela ulica 6.

E.L.Z.B.Z.

Strela ulica 6.

Mizanska Branilna vloge brez odpovedi po 5%,

na trimesedno odpoved po 2%.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor.

Na lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejšel — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščeni prodajalec sreč drž razr. loterije.

Somišljeniki, širite naš list!

Kupujemo okrogel smrekov les

(hlode in cela debla) po najboljših dnevnih cenah manjše in večje množine. — Rudolf Kiffmann, parna žaga, Melje, Maribor.

1886

VOZNI RED

veljaven od 1. oktobra 1926, se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena Din 1.50.

Čujtel

Glejetel

MARTIN SUMER, KONJICE

Kdor hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjice hiteti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni dob. Za prav obilen obisk se uljudno priporočam!

Sveža morska riba

se dnevno peče in toči pristni Dalmatinec samo v že dobro znani prvi dalmatinski kleti v Mariboru, Mesarska ul. 5.

Povodnik.

Ce pride te v Maribor, potrudite se v manufakturno trgovino

Franjo Majer

na Glavnem trgu št. 9

kjer dobite razno zimsko blago, n. pr. odeje, koce, barhente, možko in žensko sukno, platno, zimsko perilo itd. itd. po zelo nizkih cenah.

1388